

Socialförsäkringen i siffror
Socialförsäkringen i siffror

Socialförsäkringen i siffror
Socialförsäkringen i siffror

Socialförsäkringen i siffror

Socialförsäkringen i siffror

Socialförsäkringen i siffror

Socialförsäkringen i siffror

Socialförsäkringen i siffror

Tilltro till försäkringen

Socialförsäkringen i siffror

Socialförsäkringen i siffror

Socialförsäkringen i siffror

Socialförsäkringen i siffror

Socialförsäkringen i siffror

Socialförsäkringen i siffror

Socialförsäkringen i siffror

Socialförsäkringens finansiella omfattning 95

Ekonomisk trygghet för familjer och barn 104

Föräldrapenning vid barns födelse 104

Tillfällig föräldrapenning 106

Pappadagar 108

Havandeskapspenning 109

Vårdbidrag 110

Barnbidrag 112

Barnpension 113

Underhållsstöd 114

Bostadsbidrag 116

Ekonomisk trygghet vid sjukdom och handikapp 118

Sjukpenning 118

Arbetslivsinriktad rehabilitering 120

Förtidspension och sjukbidrag 122

Arbetskadeersättning 125

Handikappersättning 126

Assistansersättning 127

Närståendepenning 128

Bilstöd 129

Läkemedel 130

Tandvård 131

Ekonomisk trygghet vid ålderdom m.m. 132

Ålderspension 132

Bostadsstöd till pensionärer 136

Efterlevandepension till vuxna 138

Delpension 141

Intjänad atp-poäng 142

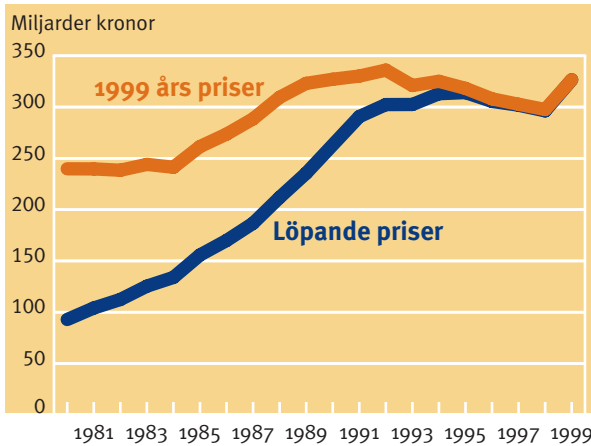
Arbetslöshetsförsäkringen 144

Socialförsäkringen i siffror

Socialförsäkringens finansiella omfattning

Socialförsäkringens utgifter var år 1999 sammanlagt 326,6 miljarder kronor. Sedan 1980 har utgifterna i 1999 års prisnivå stigit med 36 procent.

Socialförsäkringens utgifter. Under perioden 1980–1999 är det främst utgifterna för ålderspension som har ökat. Långsiktigt har också stödet till barnfamiljer stigit, även om utgifterna sjönk mellan 1994 och 1997.

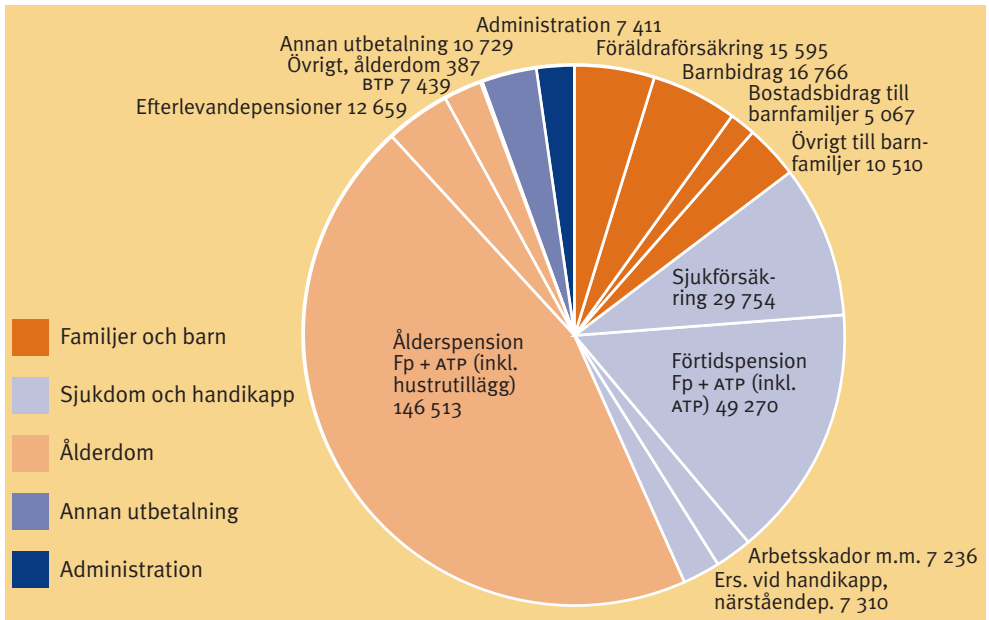
Ökningen var mycket kraftig under andra hälften av 1980-talet. Efter en kontinuerlig uppgång fram till och med 1992 minskade sedan de totala utgifterna uttryckt i fasta priser år från år, för att sedan åter öka kraftigt 1999. Utgifterna 1999 var drygt 30 miljarder kronor högre än utgifterna 1998.

Utgiftsökningen berodde bland annat på de kraftigt ökade kostnaderna för sjukförsäkringen och ökningen av ATP-utbetalningarna. Under 1999 gjordes också ett par större ändringar inom socialförsäkringen, bland annat infördes statliga ålderspensionsavgifter (totalt 15,5 miljarder kronor 1999). Flera av försäkringarna som till exempel sjukpenning och föräldrapenning är pensionsgrundande. Dessutom ges pensionsrätt för vård av barn, värnplikt och studier. Därför betalar staten in ålderspensionsavgifter som i princip motsvarar pensionsrätten för detta.

Försäkringsgren/-förmån	1997	1998	1999
<i>Ekonomisk trygghet för familjer och barn</i>			
Föräldraförsäkring	13 282	14 129	15 595
Barnbidrag	14 424	16 830	16 766
Bostadsbidrag till barnfamiljer och ungdomar	6 195	5 749	5 067
Vårdbidrag för handikappade barn	1 567	1 656	1 851
Underhållsstöd	4 518	4 584	4 591
Barnpension			
Folkpension (Fp)	287	286	289
ATP	630	634	649
Pensionsrätt för barnår	.	.	3 108
Bidrag vid adoptioner	20	20	22
Summa	40 923	43 888	47 938
<i>Ekonomisk trygghet vid sjukdom och handikapp</i>			
Sjukförsäkring			
Sjukpenning och rehabiliteringsers	15 884	20 761	27 855
Sjukvårdsförmåner m.m.	15 390	1 880	1 899
Förtidspension/sjukbidrag m.m.			
Folkpension (Fp)	13 511	13 554	13 869
ATP	23 478	23 610	24 037
Statliga ålderspensionsavgifter	.	.	8 865
Syss gar för förtidspensionärer	.	.	0
Bostadstillägg till förtidspensionärer	2 233	2 346	2 499
Handikappersättning	979	996	1 012
Arbetsskadeersättning	6 080	6 010	7 236
Bilstöd	214	212	201
Assistansersättning	4 496	5 192	6 039
Övrig ersättning	161	134	58
Summa	82 426	74 695	93 570
<i>Ekonomisk trygghet vid ålderdom m.m.</i>			
Ålderspension			
Folkpension (Fp)	52 886	52 674	53 279
ATP	86 045	88 900	93 234
Efterlevandepension			
Folkpension	793	476	465
ATP	11 425	11 718	12 194
Bostadstillägg till pensionärer	7 311	7 245	7 439
Delpension	1 065	585	300
Övrig pension	99	98	87
Summa	159 624	161 696	166 998
<i>Annan utbetalning</i>			
Utbildningsbidrag	9 575	8 737	10 192
Kontant arbetsmarknadsstöd	1 865	.	.
Dagpenning till värnpliktiga m.m.	25	10	14
Familjebidrag till vPL	337	260	103
Övrigt	459	469	420
Summa	12 261	9 476	10 729
Administration	6 605	6 519	7 411
Totalt	301 839	296 274	326 646

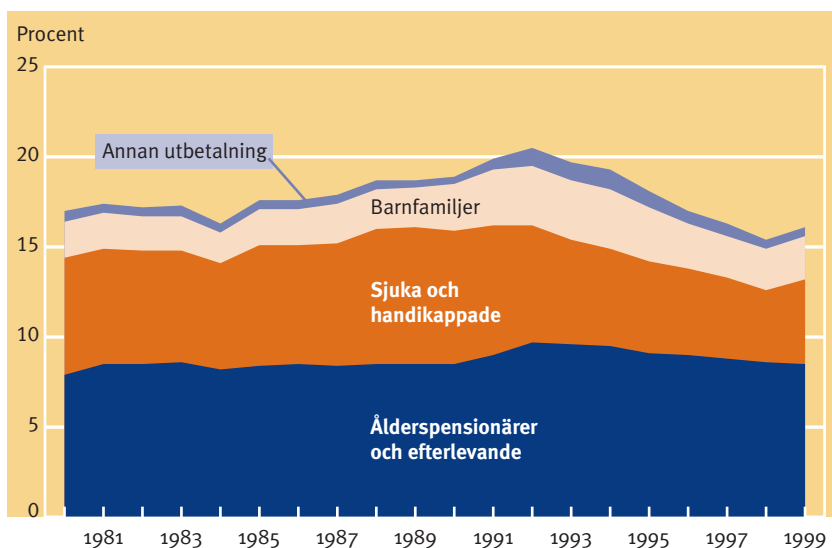
Socialförsäkringens utgifter 1997–1999 i miljoner kronor. För år 1999 ingår statliga ålderspensionsavgifter med sammanlagt 15 544 miljoner kronor.

Utgifternas fördelning 1999. Mer än hälften av socialförsäkringens utgifter (51 procent eller 167 miljarder kronor 1999) går till ålderspensionärer och efterlevande. Runt tre tiondelar (29 procent eller 93,6 miljarder kronor) går till sjuka och handikappade. Stödet till barnfamiljer utgör ungefär en sjunde-

del (15 procent eller 47,9 miljarder kronor) av de totala utgifterna. Därutöver finns vissa andra ersättningar (3 procent eller 10,7 miljarder kronor). Försäkringskassornas och Riksförsäkringsverkets administration står för resterande del av kostnaderna (2 procent eller 7,4 miljarder kronor).

Utbetalningar från socialförsäkringen som andel av BNP. För år 1999 ingår statliga ålderspensionsavgifter, vilket höjer socialförsäkringens andel av BNP med knappt en procentenhet.

Utbetalningarna från socialförsäkringen är en betydande del av samhälls-ekonomi. År 1999 motsvarade utbetalningarna från socialförsäkringen 16 procent av bruttonationalprodukten (BNP). Efter att ha stigit i det närmaste oavbrutet nådde socialförsäkringens samlade utbetalningar sin kulmen på 21 procent av BNP år 1992. Flera kostnadsreducerande regeländringar har senare medfört att försäkringens andel av en växande BNP har minskat. Ändringarna är bland annat sänkta ersättningsnivåer i flera förmåner, sjuklöneperiod och karensdag i sjukförsäkringen. År 1999 var socialförsäkringens andel av BNP på samma nivå som i slutet av 1970-talet.

Försäkringsgren	Inkomster, miljoner kronor				Utgifter, miljoner kronor			Över- skott ¹
	Avgifter	Statliga medel enl lag	Övrigt ²	S:a	Utbetal- ningar	Admini- stration	S:a	
Sjukförsäkring	62 213	15 341	–	77 554	74 999 ³	2 555	77 554	–
Sjukvårdsförmåner	–	2 016	–	2 016	1 899	117	2 016	–
Handikappersättning	–	1 088	–	1 088	1 012	76	1 088	–
Arbetskadorna	11 579	200	–	11 779	7 236	248	7 484	4 295
Bilstöd	–	232	–	232	201	31	232	–
Assistansersättning	–	4 581	1 541	6 122	6 039	83	6 122	–
Ålderspension								
Via AP-fonden	105 204 ⁴	–	53 660	158 864	134 961	1183	136 144	22 720
Via statsbudgeten	3 761 ⁵	8 209 ⁶	–	11 970	11 552	418	11 970	0
Premie.systemet	23 528 ⁴	–	–	23 528	0	246	246	..
Efterlevandepensioner	12 730	965 ⁶	–	13 695	13 597	98	13 695	–
Bostadstillägg, BTP	–	10 206	30	10 236	9 968	268	10 236	–
Delpension	180	134	–	314	300	14	314	–
Föräldraförsäkring	16 476	0	–	16 476	15 272	589	15 861	615
Barnbidrag	–	16 970	–	16 970	16 766	204	16 970	–
Bostadsbidrag till barnfamiljer m.fl.	–	5 516	–	5 516	5 067	449	5 516	–
Vårdbidrag för handikappade barn	–	1 968	–	1 968	1 851	117	1 968	–
Underhållsstöd	–	3 355	1 695	5 050	4 591	459	5 050	–
Pensionsrätt för barnår	–	3 108	–	3 108	3 108	..	3 108	–
Övrig ersättning ⁷	31	414	110	555	537	18	555	–
Summa	235 702	74 303	57 036	367 041	308 956	7 173	316 129⁴	..

¹ Summering är ej meningsfull på grund av att inkomsterna i premiepensionssystemet utgörs av reserveringar.
² Underhållskyldiga, kommuner, räntor mm.
³ Inklusive förtidspension, havandeskapspenning, närståendepenning samt statliga ålderspensionsavgifter.
⁴ Inklusive statliga ålderspensionsavgifter.
⁵ Det kan anses att de ålderspensionsavgifter som låg över "tak" på 8,06 prisbasbelopp delvis finansierade folkpensioner under 1999.
⁶ År 1999 inflöt 5 926 miljoner kronor i folkpensionsavgifter som avsåg åren 1997 och 1998.
Det kan anses att även dessa avgifter delvis finansierade de folkpensioner och efterlevandepensioner som utbetalades under 1999.
⁷ Exklusive utbetalningar inom arbetsmarknadsområdet och ersättningar till värnpliktiga.

Socialförsäkringens inkomster och utgifter 1999. Socialförsäkringen finansieras främst genom socialavgifter, allmänna egenavgifter, statliga ålderspensionsavgifter, fondavkastning samt allmänna skattemedel.

Om man utgår från de lagstadgade finansieringsreglerna ska utgifterna till viss del täckas av socialavgifter och allmänna egenavgifter. Andelen för varje år är dock ungefärlig, det är inte för alla försäkringar i lag angivet hur stor andel som ska finansieras med avgifter. Detta gäller speciellt för år 1999.

På grund av att inkomsterna i premiepensionssystemet (23,5 miljarder kronor) är reserveringar, är det ej meningsfullt att ange exakt hur stor del av de totala utgifterna som täcktes av avgiftsinkomster under 1999 (om premiepensionssystemet exkluderas var andelen ungefär två tredjedelar). Däremot kan denna andel anges för övriga delar av finansieringen.

Fondavkastningen från AP-fonden motsvarade knappt 17 procent av socialförsäkringens sammanlagda utgifter.

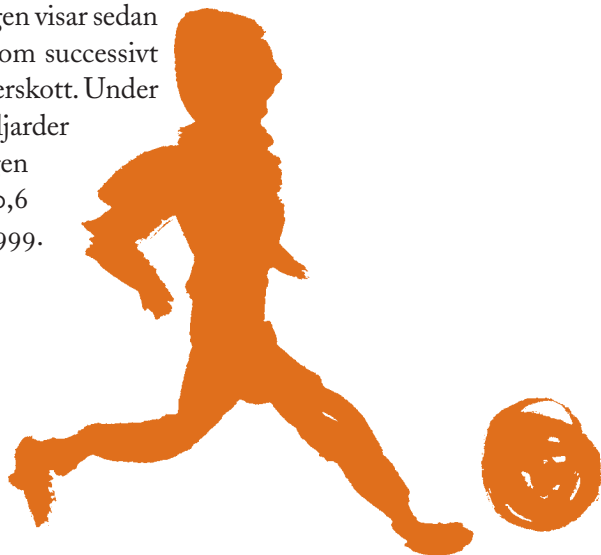
Den andel som enligt reglerna ska finansieras med allmänna skattemedel uppgick till knappt en fjärdedel (24 procent) av utgifterna under 1999.

Inbetalningar från kommuner och underhållsskyldiga föräldrar med mera motsvarade drygt en procent av de totala utgifterna.

Inkomsterna av socialavgifter, allmänna egenavgifter och räntor med mera var 292,7 miljarder kronor år 1999. Tillskottet av statliga medel var 74,3 miljarder kronor. Exklusive utbetalningar inom arbetsmarknadsområdet var de totala utgifterna 316,1 miljarder kronor.

Som framgår av föregående tabell visade den del av ålderspensionen som ska finansieras via AP-fonden ett stort överskott (22,7 miljarder kronor) under 1999, beroende på att drygt 40 procent av fondavkastningen lades till fondkapitalet. Det bör dock påpekas att kostnaderna ökar relativt kraftigt varje år. Detta beror på att antalet ålderspensionärer ökar och att det genomsnittliga pensionsbeloppet ökar. Därför behövs ett visst överskott för att klara framtida utbetalningar.

Arbetskadeförsäkringen visar sedan 1994 ett årligt överskott som successivt återställer tidigare års underskott. Under 1999 var överskottet 4,3 miljarder kronor. Föräldraförsäkringen visade ett litet överskott (0,6 miljarder kronor) under 1999.

År	Influtna social- avgifter	Allmänna egen- avgifter	Influtna avgifter som andel av social- försäkringens totala utgifter, procent ¹
1985	103 936		67
1990	193 512		75
1991	204 455		71
1992	191 360		67
1993	175 185	6 244	63
1994	182 881	6 705	64
1995	166 672	28 385	65
1996	168 883	37 959	71
1997	165 956	47 261	74
1998	154 996	52 025	72
1999	152 564 ²	59 610	67 ²

¹ Exklusive utbetalningar inom arbetsmarknadsområdet och ersättningar till värnpliktiga.
² Exklusive premiepensionssystemet, inklusive statliga ålderspensionsavgifter.

Influtna avgifter 1985 och 1990–1999 i miljoner kronor. Notera att siffrorna ej är jämförbara över tiden. Detta beror dels på de omfattande regelförändringar som skett framför allt i slutet på 1990-talet, dels på att periodiseringen av avgifterna gjorts på olika sätt för olika år.

Försäkringsgren	1990	1995	1996	1997	1998	1999
Socialavgifter ¹						
Sjukförsäkring	10,10	6,23	5,28	4,04	7,90	7,50
Arbetskadeförsäkring	0,90	1,38	1,38	1,38	1,38	1,38
Folkpension	7,45	5,86	5,86	5,86	6,83	–
Ålderspension (ATP)	13,00	13,00	13,0	13,00	6,40	6,40
Efterlevandepension	–	–	–	–	–	1,70
Delpension	0,50	0,20	0,20	0,20	0,20	–
Föräldraförsäkring	–	–	–	–	–	2,20
Summa	31,95	26,67	25,72	24,48	22,71	19,18
Allmänna egenavgifter						
Sjukförsäkring	.	2,95	3,95	4,95	.	.
Pension	.	1,00	1,00	1,00	6,95	6,95
Summa	.	3,95	4,95	5,95	6,95	6,95

¹ För egenföretagaravgifter gäller sedan 1993 ofta andra procentsatser.

Lagstadgade avgifter till socialförsäkringen 1990 och 1995–1999 i procent av respektive avgiftsunderlag. Avgiftsunderlaget för socialavgifterna utgörs av lönesumman för anställda och egna företagare. Avgifterna betalas in av arbetsgivaren respektive egenföretagaren.

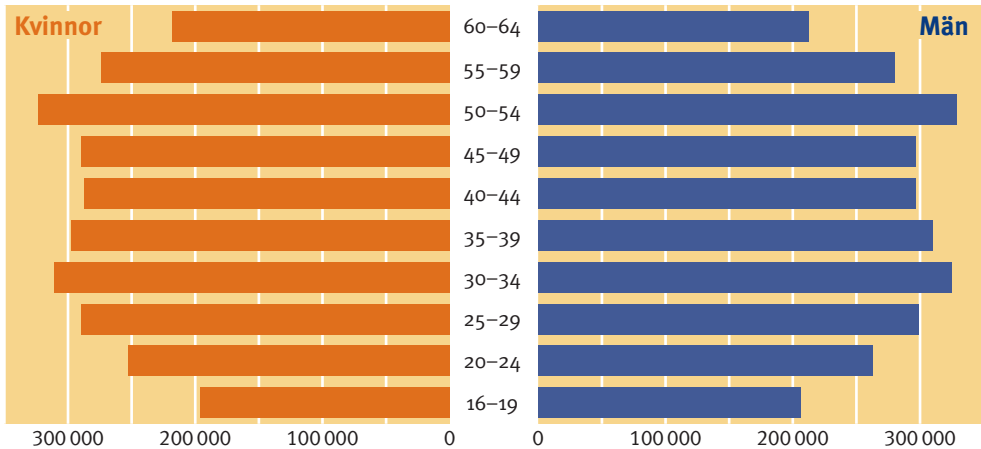
De allmänna egenavgifterna betalas in av de förvärvsarbetande. De grundas på förvärvsinkomsten samt på inkomster som sjukpenning, arbetslöshetsförsäkring och andra inkomstersättningar upp till sammanlagt 8,07 gånger det förhöjda prisbasbeloppet under ett år. Perioden 1993–1997 fanns en allmän sjukförsäkringsavgift och en allmän pensionsavgift. År 1998 avskaffades den allmänna sjukförsäkringsavgiften då i stället den allmänna pensionsavgiften höjdes i motsvarande grad.

År 1999 gjordes flera ändringar, bland annat för att anpassa avgiftsnivåerna till utgifterna inom respektive område. Folkpension till ålderspensionärer med ATP finansieras numera med ålderspensionsavgiften (före detta ATP-avgiften). ATP till personer med förtidspension och sjukbidrag samt folkpension för dessa finansieras med sjukförsäkringsavgiften. Folk- och delpensionsavgifterna togs bort 1999. Avgifter för efterlevandepension och föräldraförsäkring infördes. Sjukförsäkringsavgiften sänktes med 0,4 procentenheter.

Dessutom gjordes en kraftig sänkning (3,53 procentenheter) av det totala avgiftsuttaget för socialförsäkringen. Detta komparerades dock av att den allmänna löneavgiften höjdes med 3,56 procentenheter.

Inskrivna försäkrade

Inskrivna försäkrade personer 1999.

Svenska medborgare och utländska medborgare som är bosatta i Sverige är försäkrade enligt lagen om allmän försäkring (AFL).

Alla försäkrade personer som har

fyllt 16 år och är bosatta i Sverige är inskrivna hos den allmänna försäkringskassan. En person som lämnar Sverige anses vara bosatt här om utlandsvistelsen varar högst ett år.

Regler

Ålder	Kvinnor	Män	Kvinnor och män
16-19	195 800	206 500	402 300
20-29	542 300	561 300	1 103 600
30-39	608 500	634 900	1 243 400
40-49	576 400	592 700	1 169 000
50-59	597 100	609 000	1 206 100
60-64	217 800	212 800	430 600
65-	883 500	648 600	1 532 200
Samtliga	3 621 400	3 465 800	7 087 200

Inskrivna försäkrade personer 1999.

Sjukpenningförsäkrade är de inskrivna försäkrade personer som beräknas tjäna minst 24 procent av basbeloppet per år genom förvärvsarbete. Åren 1998 och 1999 motsvarade det 8 800 kronor. För år 1997 och tidigare gällde 6 000 kronor per år. Den sjukpenninggrundande inkomsten är högst 7,5 basbelopp per år (273 000 kronor 1999).

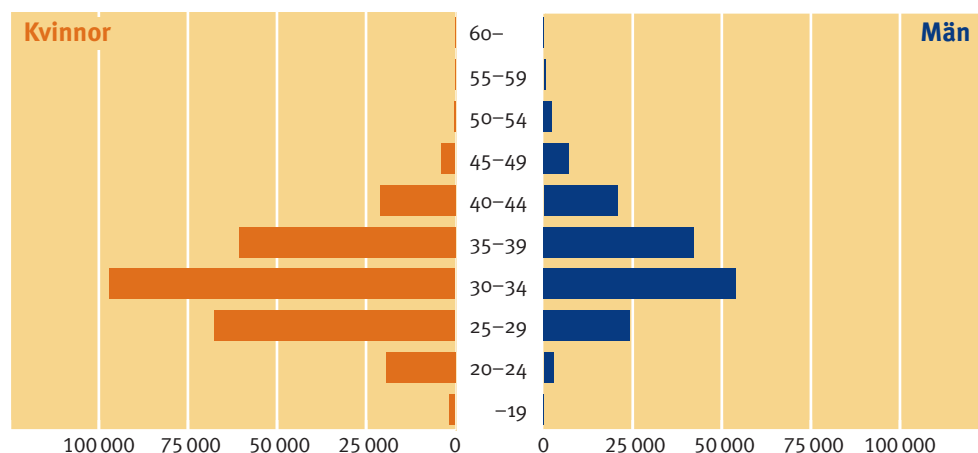
Sedan år 1992 behöver man inte anmäla ny eller ändrad inkomst till försäkringskassan i förväg. Numera räcker det att anmäla sin nya inkomstnivå när det är aktuellt att använda någon förmån hos försäkringskassan. Detta innebär att det saknas uppgifter om hur många försäkrade som finns i respektive inkomstnivå.

Regler

Ekonomisk trygghet för familjer och barn

Föräldrapenning vid barns födelse

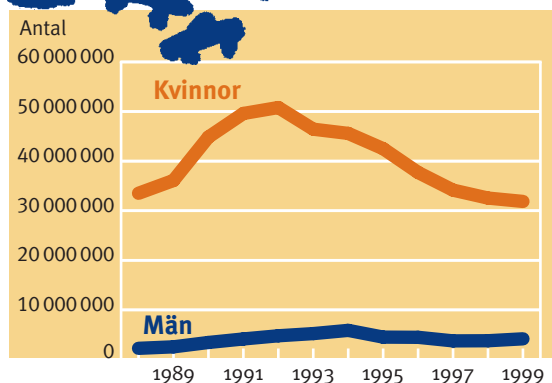
Föräldraförsäkringen ska stödja båda föräldrarnas möjlighet att kombinera föräldraskap och förvärvsarbete.

Personer med föräldrapenning 1999.

Kvinnor har genomgående använt sig av föräldraförsäkringen i betydligt större utsträckning än män. 426 000 hade föräldrapenning under år 1999. Kvinnorna var 64

procent och männen 36 procent. Drygt en tredjedel var äldre än 35 år. Endast i de allra äldsta åldersgrupperna var det fler män än kvinnor som hade föräldrapenning, beroende på att männen i höga åldrar kan få barn med yngre kvinnor.

Dagar med föräldrapenning. Männen tar i genomsnitt ut betydligt färre dagar än kvinnorna. Av alla dagar med föräldrapenning under år 1999 svarade kvinnorna för 88 procent. I figuren syns tydligt effekten av de stora barnkullarna åren kring 1990. De uttagna föräldrapenningdagarna har sedan sjunkit år från år i samband med det minskade barnafödandet. Antalet dagar med föräldrapenning vid barns födelse var som allra högst år 1992. Antalet dagar har därefter sjunkit successivt. För männen ses dock en topp år 1994, och en liten uppgång kan noteras år 1999.

Regler

Föräldrapenning kan man få med anledning av ett barns födelse eller adoption under sammanlagt 450 dagar per barn. För 360 av dagarna är ersättningen relaterad till föräldrarnas inkomstbortfall, dock lägst 60 kronor per dag. För de resterande 90 dagarna får man garantinivån som är 60 kronor om dagen för alla.

Om föräldrarna har gemensam vårdnad om barnet har var och en rätt till hälften av det totala antalet föräldrapenning-

dagar. En förälder kan dock överlåta rätten till föräldrapenning till den andra föräldern med undantag av 30 dagar, den så kallade pappa-/mammamånaden.

Ersättningen kan tas ut som hel, tre fjärdedels, halv eller en fjärdedels dag. Föräldrapenning kan man som regel ta ut tills barnet har fyllt åtta år. Sedan den 1 januari 1998 är ersättningen 80 procent av den sjukpenninggrundande inkomsten. Maximal föräldrapenning var drygt 18 000 kronor per månad under 1999.

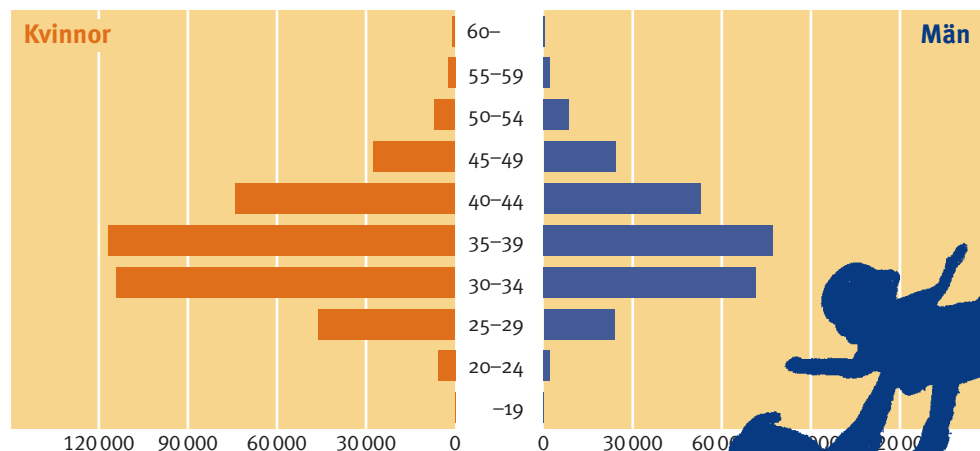
Ålder	Antal mottagare		Antal dagar i medeltal		Medelbelopp, kronor under året	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
-19	1 635	27	179	66	12 693	5 592
20-24	19 381	2 761	165	32	32 697	10 628
25-29	67 562	24 170	140	27	41 707	10 669
30-34	96 982	53 969	117	27	38 960	10 951
35-39	60 750	42 162	96	27	31 745	11 010
40-44	21 126	20 738	73	26	22 953	10 655
45-49	3 907	7 169	45	27	12 658	10 527
50-54	318	2 350	36	31	9 997	12 117
55-	18	685	31	38	7 664	13 514
Samtliga	271 679	154 031	117	27	35 766	10 886

Föräldrapenning med anledning av barns födelse 1999.

Av totalt 11,4 miljarder kronor i föräldrapenning med anledning av barns födelse under år 1999 gick 85 procent till kvinnor och 15 procent till män.

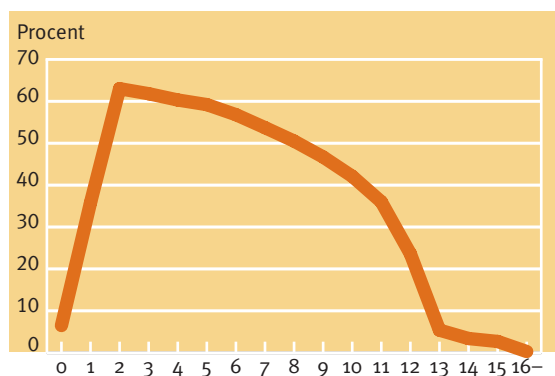
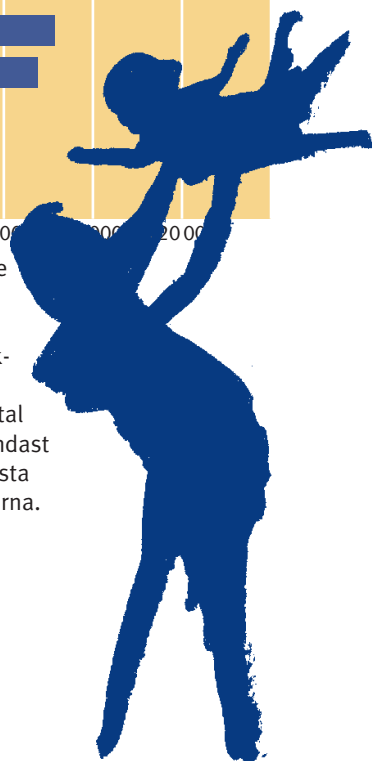
Tillfällig föräldrapenning

Tillfällig föräldrapenning gör det möjligt för föräldrar att vara hemma från arbetet när barnet är sjukt.

Personer med tillfällig föräldrapenning för vård av barn 1999. Drygt 657 000 personer använde tillfällig föräldrapenning under 1999. De flesta var kvinnor, 60 procent. Männens andel var 40 procent, vilket är något högre än andelen bland dem som tagit föräldrapenning vid ett barn födelse, 36 procent. Ålders- och könsfördel-

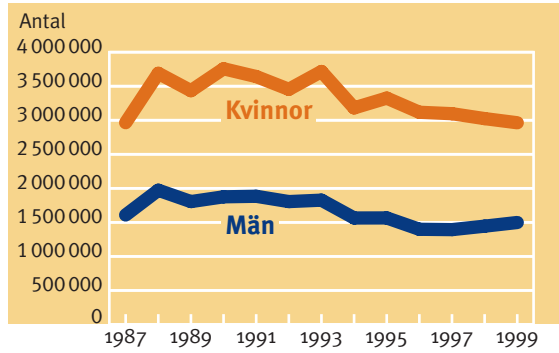
ningen för de båda föräldrarnas slagen är mycket likartad, dvs. mäns antal överväger endast i de allra äldsta åldersklasserna.

Barn som vårdats med tillfällig föräldrapenning 1999. För mer än hälften av barnen mellan två och åtta år har tillfällig föräldrapenning tagits ut. Drygt 60 procent av två- och treåringarna har någon gång under 1999 vårdats av en förälder eller av annan som fått tillfällig föräldrapenning.

Dagar med tillfällig föräldrapenning

för vård av barn. Av totala antalet ersatta dagar under 1999 använde kvinnor 66 procent. Männen andel sjönk under fler års tid men har ökat något de senaste åren. Trots att antalet barn blivit flera under 1990-talet har antalet dagar med ersättning för vård av sjuka barn minskat under en stor del av perioden. Detta kan bero på två genomförda sänkningar av ersättningsnivån samt den stora arbetslösheten. Det beror också på att andelen yngre barn minskat, dvs. de

som kräver mest vård. Ersättningsnivån höjdes år 1998.

En förälder som behöver avstå från förvärvsarbete för att vårda barn är berättigad till tillfällig föräldrapenning. Detta gäller om barnet är under 12 år (i vissa fall 16 år). Normalt kan man få ersättning för 60 dagar per barn och år. Rätten till tillfällig föräldrapenning kan i vissa situationer överlåtas till en annan person, som i stället för föräldern stannar hemma från sitt arbete för att vårda barnet.

Föräldrar till barn som omfattas av lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) kan få ersättning för vård av sjukt barn i åldern 16–21 år (ibland äldre).

Vidare har en förälder till ett barn som är 15 år eller yngre och som omfattas av LSS även rätt till tio så kallade kontaktdagar per barn och år. Dessa dagar kan tas ut för föräldrabildning, vid invänjning eller besök i den förskoleverksamhet eller skolbarnomsorg som barnet deltar i.

Dagarna kan tas ut som hel, tre fjärdedels, halv eller en fjärdedels ersättning. Under 1997 var ersättningsnivån 75 procent. Sedan den 1 januari 1998 är ersättningen 80 procent av den sjukpenninggrundande inkomsten. Maximal föräldrapenning var drygt 18 000 kronor per månad under 1999.

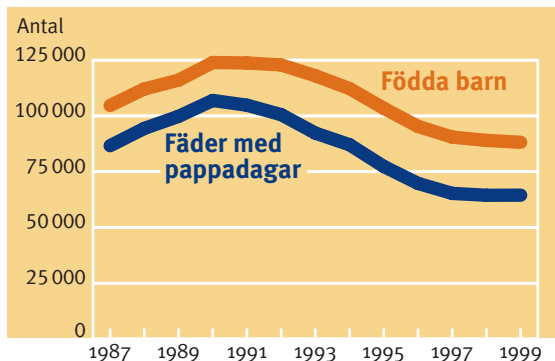
Regler

Ålder	Antal mottagare		Antal dagar i medeltal		Medelbelopp, kronor under året	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
-19	28	6	10	4	3 861	1 741
20-24	5 772	2 098	9	7	3 955	3 886
25-29	45 919	23 812	9	6	4 328	4 153
30-34	114 012	71 611	8	6	4 493	4 172
35-39	116 813	77 298	8	6	4 154	3 913
40-44	74 028	52 793	6	5	3 629	3 545
45-49	27 434	24 198	6	5	3 269	3 267
50-54	6 891	8 577	5	5	2 743	3 318
55-59	2 397	2 144	3	5	1 818	3 096
60-	1 009	481	3	5	1 517	3 105
Samtliga	394 303	263 018	8	6	4 064	3 844

Tillfällig föräldrapenning för vård av barn 1999. Av totalt cirka 2,6 miljarder kronor i tillfällig föräldrapenning för vård av barn under 1999 gick 61 procent till kvinnor och 39 procent till män.

Pappadagar

Fäderna ges genom pappdagarna möjlighet att vara med vid förlossningen, sköta hemmet och vårda barn i samband med ett barns födelse.

Pappadagar. Antalet födda barn och antalet fäder med pappadagar var som högst år 1990, då ungefär 86 procent av papporna utnyttjade pappdagarna. Under större delen av 1990-talet har antalet pappadagar sjunkit successivt beroende på att antalet födda barn har minskat, samtidigt som också andelen av de nyblivna papporna som använder sina 10 dagar har minskat. År 1999 var det endast 73 procent som utnyttjade pappdagarna.

Regler

I samband med ett barns födelse eller adoption har fadern rätt till tillfällig föräldrapenning under 10 dagar per barn. Dagarna får tas ut längst till och med den sextionde dagen efter den dag barnet har kommit hem eller den dag

adoptivföräldern har fått barnet i sin vård.

Sedan den 1 januari 1998 är ersättningsnivån 80 procent av den sjukpenninggrundande inkomsten. Maximal ersättning var drygt 18 000 kronor per månad under 1999.

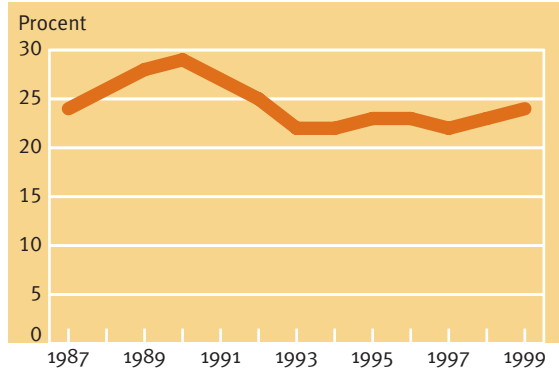
Ålder	Antal mottagare	Antal dagar i medeltal	Medelbelopp, kronor under året
-19	24	8,8	4 182
20-24	2 453	9,4	5 454
25-29	15 350	9,5	6 209
30-34	24 551	9,5	6 616
35-39	14 501	9,5	6 665
40-44	5 411	9,5	6 635
45-49	1 551	9,4	6 413
50-54	477	9,3	6 354
55-59	127	9,5	6 272
60-	24	9,7	5 557
Samtliga	64 469	9,5	6 479

Pappadagar 1999. Under 1999 betalades det ut 418 miljoner kronor i pappadagar.

Havandeskapspenning

Gravida kvinnor som inte kan fortsätta förvärvsarbeta kan få möjlighet till ledighet och vila genom havandeskapspenning.

Andelen kvinnor med havandeskapspenning. Under senare delen av graviditeten har de flesta kvinnor ersättning från socialförsäkringen i form av havandeskapspenning, sjukpenning eller föräldrapenning. Andelen med havandeskapspenning ökade under i stort sett hela 1980-talet. Kulmen på närmare 30 procent nåddes under år 1990. Efter en tydlig nedgång i början av 1990-talet ses en svag uppgång igen för åren 1998 och 1999.

Försäkringskassan betalar ut havandeskapspenning endast om arbetsgivaren inte kan omplacera kvinnan till annat arbete. Kvinnan kan få havandeskapspenning under högst 50 dagar under de två sista månaderna av graviditeten.

Sedan den 1 januari 1998 är ersättningen 80 procent av den sjukpenninggrundande inkomsten. Maximal havandeskapspenning var drygt 18 000 kronor per månad under 1999.

Regler

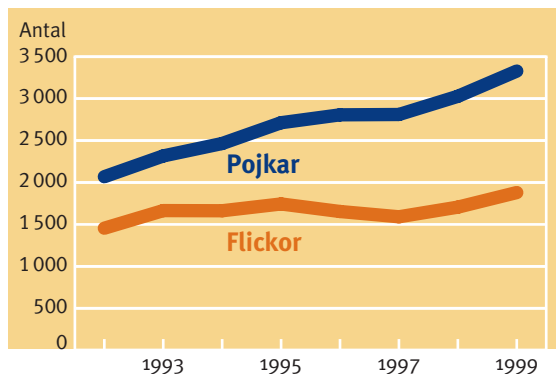
Ålder	Antal mottagare	Antal dagar i medeltal	Medelbelopp, kronor under året
–19	18	34	10 129
20–24	2 522	38	13 537
25–29	8 033	38	14 588
30–34	6 890	38	15 081
35–39	2 755	38	15 176
40–44	492	38	15 107
45–49	16	35	15 097
Samtliga	20 726	38	14 711

Havandeskapspenning 1999. Under år 1999 betalades det ut 305 miljoner kronor i havandeskapspenning till närmare 21 000 kvinnor.

Vårdbidrag

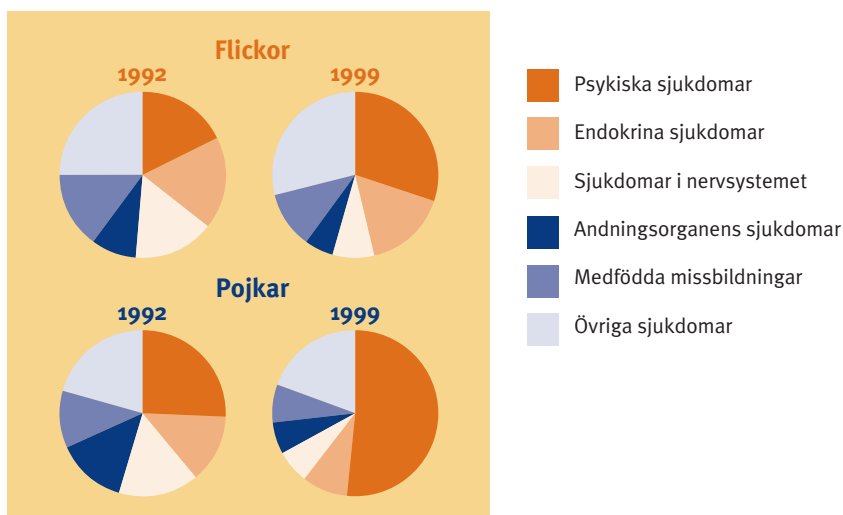
Vårdbidrag underlättar för föräldrar att ge sitt sjuka eller funktionshindrade barn den tillsyn och vård och det stöd som krävs för att barnet ska kunna utvecklas på bästa sätt.

Barn med nybeviljat vårdbidrag.

Nybeviljandet har ökat under 90-talet. Under perioden har två nya nivåer på ersättningen införts, en fjärdedels och tre fjärdedels. Genom införandet av den lägsta nivån kunde fler än tidigare

få vårdbidrag. Från 1994 är denna nivå den som beviljas oftast. En förskjutning har samtidigt skett från yngre till äldre barn. Gruppen 0–4 år utgjorde år 1992 omkring hälften men år 1999 var den bara drygt en fjärdedel.

Barn med nybeviljat vårdbidrag. Det är främst de psykiska diagnoserna som svarar för den förändrade bilden 1999 jämfört med 1992. Beteendestörningar

som DAMP och ADHD har blivit allt vanligare som diagnos. Antalet bland pojkarna har mer än tredubblats, bland flickorna ungefär fördubblats.

Regler

En förälder kan få vårdbidrag för sitt barn om barnet är yngre än 16 år och på grund av sjukdom, utvecklingsstörning eller något annat funktionshinder är i behov av särskild tillsyn eller vård under minst sex månader. Föräldern kan också få vårdbidrag om barnets sjukdom eller funktionshinder förorsakar ökade utgifter (merkostnader).

Om föräldern vårdar flera sjuka eller funktionshindrade barn i den aktuella åldern grundas rätten till vårdbidrag på det sammanlagda behovet av tillsyn och vård samt på de ökade utgifternas omfattning.

Vårdbidraget är en folkpensionsförmån och kan betalas ut som hel, tre fjärdedels, halv eller en fjärdedels förmån. Ett helt vårdbidrag uppgår till 2,5 basbelopp per år vilket år

1999 innebar 7 583 kronor per månad. Vårdbidraget är skattepliktigt och pensionsgrundande. Vårdbidrag för ökade omkostnader är dock skattefritt.

Under vissa förutsättningar kan merkostnadsersättning betalas ut utöver det normala beloppet för hel förmån. Sedan den 1 januari 1998 kan en förälder få vårdbidrag beviljat även i det fall det enbart finns behov av ersättning för merkostnader. I ett sådant fall är vårdbidraget 36 eller 62,5 procent av basbeloppet per år beroende på merkostnadens storlek.

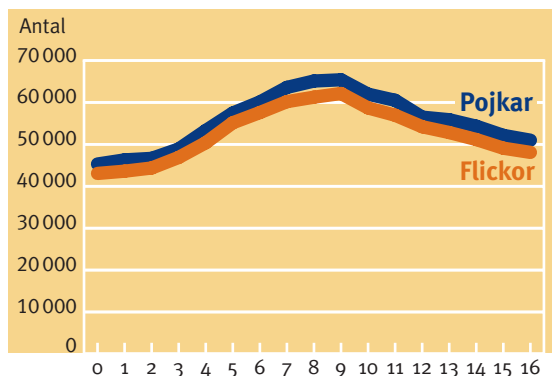
Ålder	Antal mottagare (föräldrar)		Medelbelopp per månad, kronor	
	Kvinnor	Män	Kvinna	Man
-24	215	5	4 387	3 602
25-29	1 840	63	4 617	4 258
30-34	6 039	406	4 585	4 081
35-39	7 956	684	4 573	3 922
40-44	5 982	692	4 564	4 018
45-49	2 811	472	4 641	4 021
50-54	890	235	4 765	4 251
55-	140	104	5 023	3 976
Samtliga	25 873	2 661	4 592	4 027

Vårdbidrag december 1999. Totalt betalades det ut drygt 1,8 miljarder kronor i vårdbidrag under 1999, varav 92 procent till kvinnor och 8 procent

till män. Det blir allt fler föräldrapar som delar på vårdbidraget. År 1999 uppgick de delade vårdbidragen till omkring 1 000.

Barnbidrag

Barnbidragen ska utjämna de ekonomiska villkoren mellan familjer med och utan barn samt över livsrytten.

Källa: scb

Antal barn 1999. I slutet av 1999 fanns det 896 000 flickor och 944 000 pojkar i åldern 0–16 år. I figuren ser man tydligt effekten av den så kallade babyboomen. De mycket stora barnkullarna som föddes åren kring 1990 har år 1999 hunnit bli åtta nio år. Sedan toppåret 1990 har antalet födda sjunkit steg för steg. Antalet födda barn år 1999 (noll år i figuren) var drygt 30 procent lägre än antalet som föddes år 1990.

Regler

Med barnbidrag menas allmänt barnbidrag, förlängt barnbidrag och flerbarnstillägg.

Alla föräldrar har rätt till allmänt barnbidrag för barn som är bosatta i landet, till och med det kvartal då barnet fyller 16 år. Därefter kan föräldern få så kallat förlängt barnbidrag så länge barnet går i grundskolan eller motsvarande.

En förälder som har allmänt barnbidrag, förlängt barnbidrag eller studiehjälp för tre eller flera barn får

också flerbarnstillägg. Under åren 1996 och 1997 ändrades reglerna så att inga nya flerbarnstillägg beviljades men sedan den 1 januari 1998 beviljas dessa återigen. Barnbidraget är skattefritt.

Den 1 januari 1998 höjdes barnbidraget till 750 kronor per barn och månad. Flerbarnstillägget är 200 kronor per månad för tredje barnet, 600 kronor för det fjärde barnet och 750 kronor för det femte barnet och för varje ytterligare barn.

	Månadsbelopp, kronor		Totalt	Årsbelopp, kronor
	Barnbidrag	Flerbarnstillägg		
1 barn	750	–	750	9 000
2 barn	1 500	–	1 500	18 000
3 barn	2 250	200	2 450	29 400
4 barn	3 000	800	3 800	45 600
5 barn	3 750	1 550	5 300	63 600
För varje ytterligare barn:	750	750	1 500	18 000

År 1999 betalades det ut cirka 16,8 miljarder kronor i barnbidrag.

Barnpension

Ett barn har rätt till barnpension om någon av föräldrarna eller båda har avlidit.

Barnet kan få pensionen så länge han eller hon är 17 år eller yngre. Ett barn som studerar kan i vissa fall ha kvar pensionen till och med juni det år som 20-årsdagen infaller.

Barnpensionen från folkpensionen är minst 25 procent av basbeloppet för varje avliden förälder, motsvarande 758 kronor i månaden under år 1999.

Från tilläggspensionen får barnet

30 procent av varje avliden förälders ATP. Om barnet har syskon läggs ytterligare 20 procent av ATP-beloppet till för varje syskon. Summan delas lika mellan barnen.

Den sammanlagda barnpensionen (folkpension och ATP) för ett barn ska alltid vara minst 40 procent av basbeloppet per år för varje avliden förälder, motsvarande drygt 1 200 kronor per månad under år 1999.

Regler

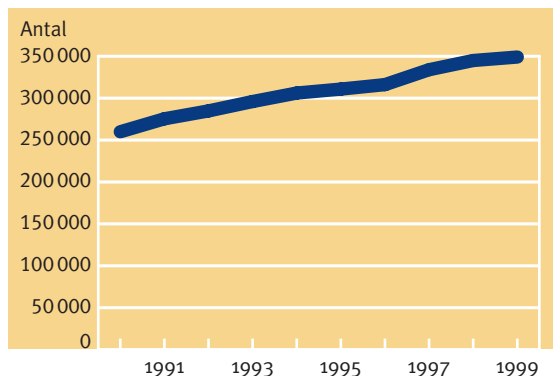
Ålder	Antal mottagare	
	Flickor	Pojkar
0-4	457	461
5-9	2 400	2 572
10-14	4 925	5 360
15-19	6 692	7 051
Samtliga	14 474	15 444
Medelbelopp per månad, kronor	2 520	2 514

Barnpension december 1999. Av totalt cirka 940 miljoner kronor i barnpension år 1999 gick omkring 48 procent till flickor och 52 procent till pojkar.

Underhållsstöd

Genom underhållsstödet ska föräldrar ta sitt ekonomiska ansvar för de barn som de inte bor tillsammans med, samtidigt som samhället garanterar barnen en rimlig ekonomisk standard.

Barn med bidragsförskott eller underhållsstöd.

I december 1999 betalades underhållsstöd ut från försäkringskassan för cirka 349 000 barn i åldern 0–20 år. Det motsvarar 16 procent av alla barn i åldersgruppen. Ökningen av antalet barn med underhållsstöd/bidragsförskott under 1990-talet beror både på att det totalt sett finns fler barn och på att andelen barn med underhållsstöd/bidragsförskott har stigit. Från 1997 finns dessutom de förlängda underhållsstöden.

Regler

Sedan den 1 februari 1997 tillämpas ett nytt stödsystem, underhållsstöd, som riktar sig till föräldrar som har separerat. Underhållsstöd ersätter det system med bidragsförskott och särskilt bidrag till vissa adoptivbarn som fanns tidigare.

Bakgrunden är att föräldrar är underhållsskyldiga för sina barn. En förälder som inte bor tillsammans med sitt barn ska enligt lag fullgöra sin underhållsskyldighet genom att betala underhållsbidrag till den förälder som barnet bor med. När nivån på underhållsbidraget fastställs i avtal eller av domstol tas hänsyn till barnets behov och föräldrarnas samlade ekonomiska förmåga.

Den förälder som barnet bor med kan få underhållsstöd från försäkringskassan om

- den förälder som ska betala underhållsbidrag inte gör det
- det fastställda underhållsbidraget är lägre än 1 173 kronor i månaden. Underhållsstöd betalas då ut i form av utfyllnadsbidrag
- faderskapet inte är fastställt
- den ena föräldern är avliden och barnet inte får barnpension

- barnet är adopterat av endast en förälder.

Underhållsstödet är maximalt 1 173 kronor per månad och barn. Förlängt underhållsstöd kan man få så länge barnet bedriver studier som ger rätt till förlängt barnbidrag eller studiehjälp, längst till och med juni det år då barnet fyller 20 år.

Den bidragsskyldige föräldern ska i princip helt eller delvis betala tillbaka de kostnader som samhället har haft för det underhållsstöd som har betalats ut till den andre föräldern. Återbetalningsskyldigheten fastställs till en procentsats av de inkomster som han eller hon hade vid den senaste taxeringen. Procentsatsen grundar sig också på antalet barn som han eller hon har.

En bidragsskyldig förälder med betalningssvårigheter kan tillfälligt eller definitivt få slippa att betala. Vid tillfälligt betalningsuppehåll uppstår en skuld som senare ska betalas till försäkringskassan. En skuld kan även uppstå om den bidragsskyldige vägrar att betala.

Ålder	Flickor	Pojkar	Andel av respektive åldersgrupp, procent	
			Flickor	Pojkar
0-4	18 244	19 192	8,0	8,0
5-9	50 072	52 445	16,9	16,8
10-14	59 340	61 905	21,7	21,4
15-17	31 897	34 102	21,9	22,1
18-20	10 220	11 557	11,1	10,2
Samtliga	169 782	179 201	16,3	16,3

Barn med underhållsstöd december 1999.

Ålder	Antal mottagare		Medelbelopp, kronor i december	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
-24*	16 309	10 867	1 209	1 094
25-29	20 431	993	1 585	1 349
30-34	41 181	3 738	1 812	1 419
35-39	49 549	6 955	1 872	1 469
40-44	37 673	7 927	1 704	1 419
45-49	19 545	5 260	1 523	1 371
50-54	7 551	2 415	1 358	1 321
55-59	1 459	789	1 257	1 378
60-	135	331	1 241	1 310
Samtliga	193 833	39 275	1 680	1 322

* Inklusive mottagare av förlängt underhållsstöd.

Underhållsstöd december 1999. Under år 1999 betalades det ut 4,6 miljarder kronor i underhållsstöd, varav 86 procent till kvinnor och 14 procent till män.

Ålder	Antal Bidragsskyldiga		Antal med skuld		Medelskuld*, kr i dec	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
-24	446	3 163	71	687	3 999	6 767
25-29	2 340	11 972	919	5 802	8 068	14 269
30-34	6 084	30 459	2 439	15 402	10 655	20 576
35-39	9 614	43 992	3 864	22 127	11 716	24 637
40-44	8 817	45 764	3 971	23 893	12 050	25 688
45-49	4 589	35 337	2 357	19 816	11 821	24 018
50-54	1 634	20 763	937	12 388	11 716	22 319
55-59	332	8 074	270	4 918	9 372	20 877
60-	22	3 624	11	2 087	8 364	18 828
Samtliga	33 878	203 148	14 839	107 120	11 340	22 943

* Medelskulden är beräknad på den andel av de bidragsskyldiga som har en skuld.

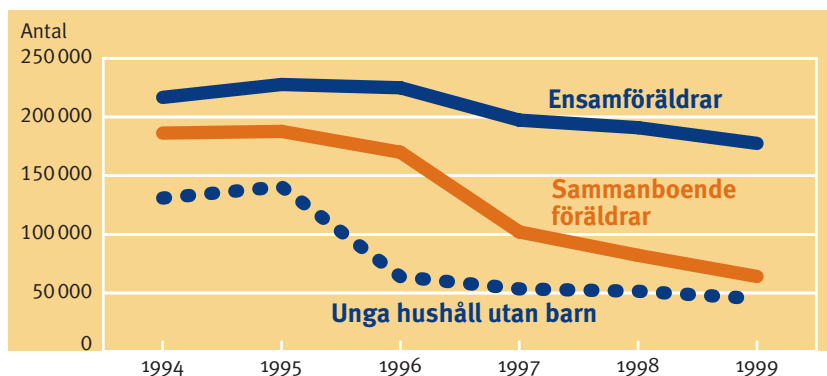
Bidragsskyldiga föräldrar december 1999. Av de 237 000 bidragsskyldiga föräldrarna i december 1999 var 14 procent kvinnor och 86 procent män. Bland kvinnorna hade 44 procent en skuld till försäkringskassan och bland

männen 53 procent. Av den totala skulden på cirka 2,6 miljarder kronor vid utgången av år 1999 var kvinnornas del drygt 6 procent och männens del 94 procent.

Bostadsbidrag

Bostadsbidragen ska ge ekonomiskt svaga hushåll möjligheter att hålla sig med goda och tillräckligt rymliga bostäder.

Hushåll med bostadsbidrag. Antalet hushåll med bostadsbidrag har minskat de senaste åren. Det beror på de regeländringar som gjorts. Det är

framför allt hushåll av typen två föräldrar med barn som blivit färre som mottagare av bostadsbidrag.

Regler

Barnfamiljer och ungdomshushåll utan barn (28 år och yngre) kan få bostadsbidrag.

Barnfamiljer kan få både ett särskilt bidrag för hemmavarande barn och ett bidrag för bostadskostnaden. Det särskilda bidraget för hemmavarande barn beror av antalet barn och hushållets inkomster. Bidraget för bostadskostnaden bestäms av antalet barn, bostadskostnaden, bostadens storlek samt hushållets inkomster.

Den 1 januari 1997 infördes ett nytt system för att uppskatta och kontrollera inkomsten hos dem som ansöker om bostadsbidrag. De sökande ska uppskatta hur mycket de kommer

att tjäna tolv månader framåt, och med hänsyn till dessa uppgifter beräknas ett preliminärt bostadsbidrag. I efterhand kontrolleras inkomstuppgifterna mot den taxerade inkomsten och ett slutligt bostadsbidrag beräknas. Avstämning av 1999 års bidrag skedde i januari 2000. Om hushållet har fått ett för stort preliminärt bidrag blir mottagaren skyldig att betala tillbaka mellanskillnaden plus en avgift. Om hushållet i stället har fått ett för litet preliminärt bidrag betalas mellanskillnaden ut med ränta.

För gifta och samboende med barn inkomstprövas bostadsbidraget individuellt. Bidraget minskas om årsinkomsten överstiger 58 500 kronor för vardera maken, vilket motsvarar en månadsinkomst på knappt 5 000 kronor.

För en ensamstående person minskas bostadsbidraget av den årsinkomst som överstiger 117 000 kronor, motsvarande knappt 10 000 kronor per månad.

	Max. bostadsbidrag, kronor per månad	Max. boyta, kvm	Inkomstgräns över vilken bidraget reduceras, kronor per år		Regler
			Ensamstående	Gifta/sambor	
<i>Barnfamiljer</i>					
Antal barn					
1	2 500	80	117 000	58 500/sökande	
2	3 175	100	117 000	58 500/sökande	
3	3 900	120	117 000	58 500/sökande	
4	4 200	140	117 000	58 500/sökande	
5 eller fler	4 500	160	117 000	58 500/sökande	
<i>Hushåll utan barn</i>					
18–28 år	1 100	60	41 000	58 000	

Ålder	Antal hushåll efter typ			Medelbelopp per månad och hushåll, kronor		
	Ensamstående Kvinnor	Män	Sammanboende	Ensamstående Kvinnor	Män	Sammanboende
–24	22 730	14 390	8 059	924	604	1 263
25–29	20 685	7 133	10 692	1 607	767	1 566
30–34	28 543	4 672	13 598	1 895	1 080	1 679
35–39	33 738	6 693	13 446	1 880	1 139	1 708
40–44	28 804	6 877	8 761	1 676	1 136	1 701
45–49	17 350	4 972	4 155	1 488	1 144	1 655
50–54	7 395	2 812	1 625	1 393	1 138	1 567
55–59	1 846	1 180	436	1 395	1 181	1 564
60–	297	637	130	1 630	1 142	1 692
Samtliga	161 388	49 366	60 902	1 606	925	1 608

Bostadsbidrag december 1999.

Bostadsbidrag går främst till ensamföräldrar, oftast kvinnor. Sammanlagt fick omkring 270 000 hushåll ett preliminärt bidrag i december 1999.

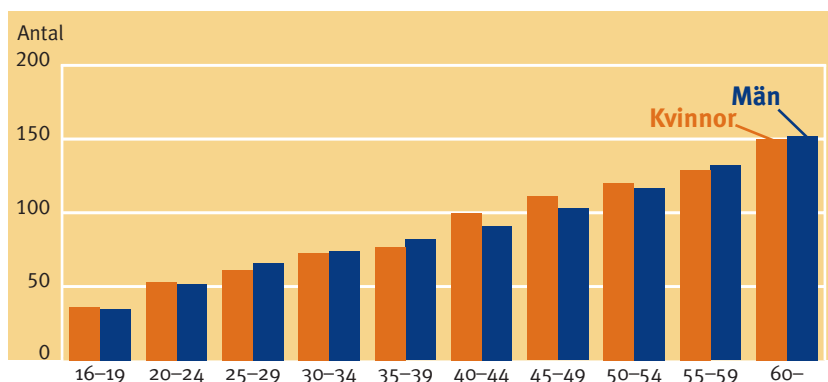
Under året 1999 betalades totalt 5 miljarder kronor i bostadsbidrag till

ca 400 000 hushåll. Ungefär 3 miljarder gick till de cirka 60 procent av hushållen som hade en kvinna som ensamfamiljeförsörjare. Hushållen med en man som ensamfamiljeförsörjare uppgick till knappt 20 procent och fick drygt 0,5 miljarder.

Ekonomisk trygghet vid sjukdom och handikapp

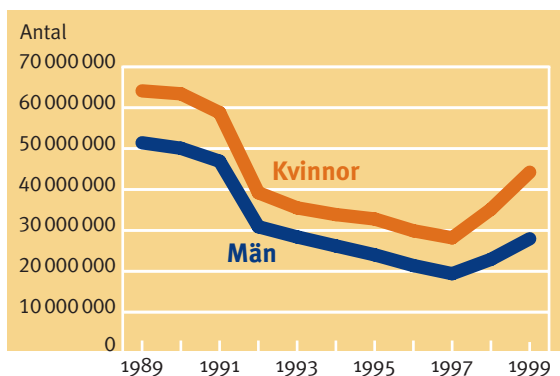
Sjukpenning

Sjukpenning ska ge ekonomisk trygghet vid nedsatt arbetsförmåga på grund av sjukdom.

Sjukpenningdagar per mottagare 1998. Antalet sjukpenningdagar stiger med ökande ålder för både kvinnor och män. Det kan tolkas som att de medicinska riskerna stiger med ökad

ålder. Det kan också vara fråga om att påfrestningarna i arbetslivet ökar eller att personer som varit yrkesaktiva under längre tid också har utsatts för en större sammanlagd belastning.

Ersatta sjukpenningdagar. I början av 1990-talet sjönk den av sjukförsäkringen ersatta sjukfrånvaron kraftigt. Det var i första hand regeländringar som orsakade nedgången. Ett exempel är sjuklöneperioden från och med 1992, ett annat är karensdagen som infördes 1993. Därutöver kan nedgången bero på en ökad restriktivitet i

tillämpningen av sjukförsäkringens regler samt vara en effekt av den ökade arbetslösheten. Under de senaste åren har de ersatta sjukpenningdagarna ökat starkt igen, mer för kvinnor än för män. Det är framför allt de långa sjukfallen som har blivit fler.

Regler

En person kan få hel, tre fjärdedels, halv eller en fjärdedels sjukpenning om inkomsterna uteblir av medicinska skäl. Avgörande är i vilken grad sjukdomen sätter ned arbetsförmågan.

Man kan även få sjukpenning för medicinsk behandling eller medicinsk rehabilitering som syftar till att förebygga sjukdom eller att förkorta sjukdomstiden.

Under de första dagarna i en sjukperiod får man som anställd sjuklön av sin arbetsgivare.

Åren 1992–1996

var sjuklöneperioden

14 dagar,

januari

1997 till

och

med mars 1998 var den 28 dagar och sedan april 1998 är den åter 14 dagar. Om nedsättningen av arbetsförmågan på grund av sjukdom kvarstår även efter det att sjuklöneperioden har löpt ut kan en anställd få sjukpenning från försäkringskassan. Egenföretagare kan ha en karenstid på 3 eller 30 dagar.

Det finns ingen formell gräns för hur lång tid en person kan ha sjukpenning, men om försäkringskassan bedömer att situationen kommer att bestå åtminstone ett år framöver prövar man om personen kan få sjukbidrag eller förtidspension i stället.

Sedan den 1 januari 1998 är ersättningen för hel sjukpenning 80 procent av den sjukpenninggrundande inkomsten för alla dagar i sjukperioden med undantag för

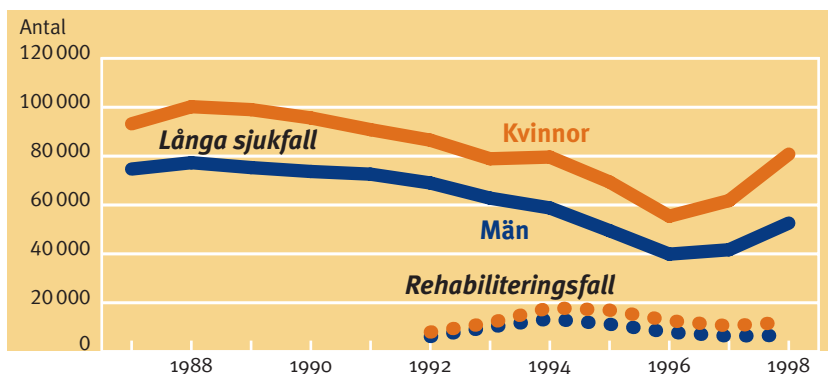
karensdagen. Maximal sjukpenning för en dag var 598 kronor åren 1998 och 1999.

Ålder	Antal mottagare		Antal dagar i medeltal		Medelbelopp, kronor under året	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
16–19	602	617	36	35	12 626	12 444
20–24	13 509	8 796	53	52	17 961	18 328
25–29	33 657	16 568	61	66	20 403	22 976
30–34	47 473	24 419	73	74	23 824	25 207
35–39	48 556	26 354	77	82	24 894	27 522
40–44	41 106	27 921	100	91	31 596	30 102
45–49	44 707	30 260	111	103	34 581	33 459
50–54	54 508	36 568	120	117	36 891	37 726
55–59	45 868	32 987	129	132	39 528	42 358
60–	22 782	18 951	150	152	47 400	49 560
Samtliga	352 768	223 441	99	102	31 254	33 384

Sjukpenning 1998. Av totalt cirka 18,6 miljarder kronor i sjukpenning år 1998 gick 60 procent till kvinnor och 40 procent till män. År 1999 betalades det ut 24,2 miljarder kronor.

Arbetslivsriktad rehabilitering

Olika rehabiliteringsåtgärder ska underlätta för de långtids-sjuka att återgå till arbete.

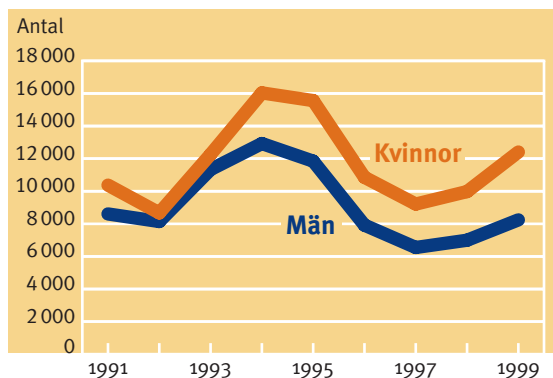
Långa sjukfall och rehabiliteringsfall.

Med långa sjukfall menas här sådana som har pågått i minst 30 dagar. Antalet långvarigt sjukskrivna minskade betydligt i början av 1990-talet för att sedan stiga kraftigt igen. I slutet av 1980-talet var det cirka 170 000 personer som var långvarigt sjukskrivna (minst 30 dagar), men antalet minskade sedan till under 90 000. Det är de riktigt långa fallen på över ett år som står för de kraftiga svängningarna mellan uppgång och nedgång som har varit från slutet av 1980-talet. Den främsta anledningen till nedgången under 1990-talet var att många långtidsjuka fick förtidspension eller sjukbidrag åren 1992 och 1993. En liknande reaktion med ökande antal

beviljade förtidspensioner kan märkas redan under 1999 men framför allt år 2000. I cirka 20 procent av de långa sjukfallen har en aktiv rehabilitering förekommit. Andelen långa sjukfall med inslag av rehabiliteringspenning var som högst år 1995 (24 procent).

Köp av rehabiliteringstjänster. År 1994 nådde antalet köp av rehabiliteringstjänster en topp. Antalet köp till kvinnor har hela tiden legat på en betydligt högre nivå, vilket förklaras av att det också är bland kvinnor det finns flest långa sjukfall.

Regler

Arbetsprövning, arbetsträning, utredning vid arbetsmarknadsinstitut (AMI) och utbildning är exempel på åtgärder som kan bli aktuella inom arbetslivsinriktad rehabilitering.

I samband med arbetslivsinriktad rehabilitering kan den enskilde personen få rehabiliteringspenning som ersättning för uteblivna inkomster och ett särskilt bidrag som täcker vissa så kallade merkostnader som kan uppstå i samband med rehabiliteringen (exempelvis för resor). Vidare kan försäkringskassan svara för yrkesinriktade rehabiliteringstjänster, ge bidrag till arbetshjälpmedel, ge särskild ersättning för rehabiliterings- och

behandlingsinsatser och ge ersättning för resor till och från arbetet i stället för sjukpenning.

Rehabiliteringspenning kan vara hel, tre fjärdedels, halv eller en fjärdedels. Sedan den 1 januari 1998 är ersättningen för hel rehabiliteringspenning 80 procent

av den sjukpenninggrundande inkomsten.

Maximal rehabiliteringspenning var drygt 18 000 kronor per månad åren 1998 och 1999.

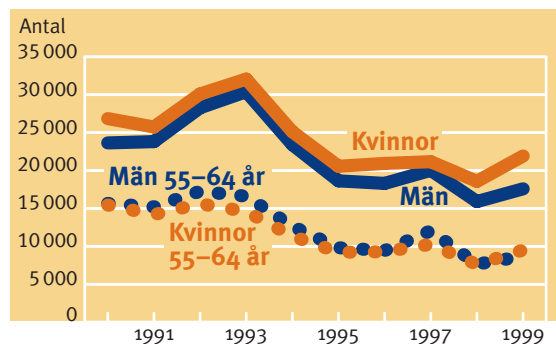

Ålder	Antal mottagare		Antal dagar i medeltal		Medelbelopp, kronor under året	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
16-19	4	8	38	70	14 114	21 594
20-24	471	382	85	86	31 411	31 573
25-29	1 403	1 044	91	94	33 124	34 125
30-34	2 552	1 688	81	93	29 004	33 813
35-39	2 978	1 903	82	95	29 348	34 610
40-44	3 265	1 955	79	85	28 152	30 628
45-49	3 546	2 043	73	83	25 945	29 867
50-54	3 861	2 255	68	74	24 141	26 089
55-59	2 483	1 461	59	65	20 593	22 914
60-	615	361	46	49	15 968	17 116
Samtliga	21 178	13 100	74	83	26 481	29 785

Rehabiliteringspenning 1998. Av totalt 951 miljoner kronor för rehabiliteringspenning år 1998 gick 59 procent till kvinnor och 41 procent till män. År 1999 betalades det ut knappt 1,2 miljarder kronor.

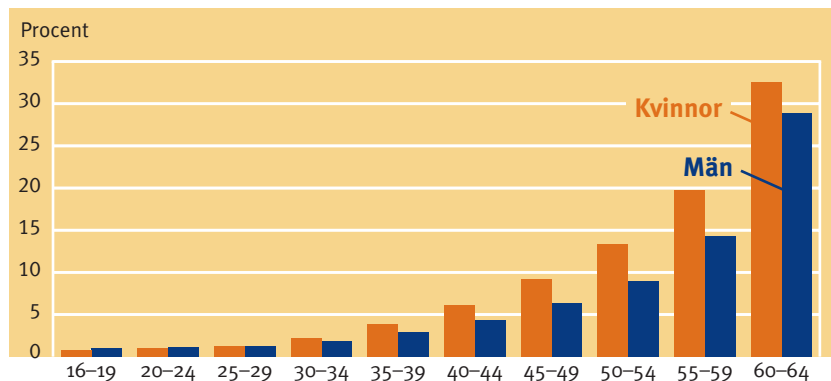
Förtidspension och sjukbidrag

Förtidspension eller sjukbidrag ger ekonomisk trygghet vid långvarigt nedsatt arbetsförmåga.

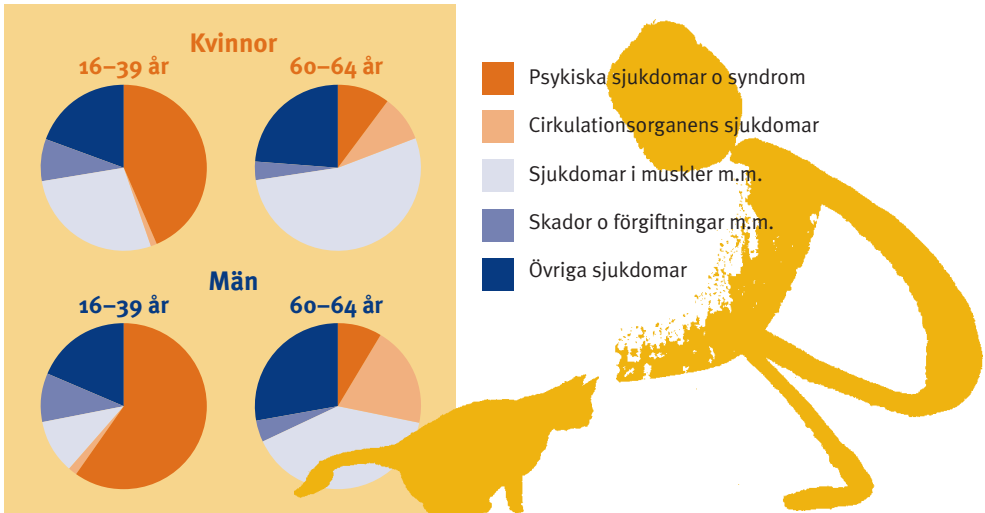
Nybeviljade förtidspensioner och sjukbidrag. Några år in på 1990-talet steg nybeviljandet till historiskt höga nivåer. Det huvudsakliga skälet var att försäkringskassorna kraftigt ökade insatserna på rehabiliteringsområdet. Ett stort antal personer med långvariga

sjukskrivningar fick förtidspension eftersom de bedömdes inte kunna gå tillbaka till arbetet ens med stöd av rehabilitering. Efter toppåret 1993 sjönk nybeviljandet och nådde åren 1995, 1996 och framför allt 1998 de lägsta nivåerna sedan början av 1970-talet. Nedgången berodde på ett minskat tillskott via långvarig sjukskrivning men också på skärpta regler och en mer restriktiv tillämpning. Men det är enbart i de högsta åldrarna som antalet minskat och i stort sett halverats under perioden. Övriga åldrar har snarast ökat något. Genomsnittsåldern för en nybliven förtidspensionär har sålunda minskat från knappt 55 år i slutet på 80-talet till drygt 50 år i slutet på 90-talet.

Andelen av befolkningen med förtidspension eller sjukbidrag 1999. I december 1999 fanns det närmare 425 000 personer med förtidspension eller sjukbidrag, drygt 238 000 kvinnor och 186 000 män. Det är vanligare att kvinnor har partiell pension, omräknat i heltidspensioner skiljer det sig därför inte så mycket mellan könen. 7-8

procent av befolkningen i aktiv ålder har alltså av hälsoskäl helt eller delvis lämnat arbetslivet med förtida pension och andelen stiger med ökande ålder. I alla åldersgrupper över 25 år har fler kvinnor än män förtidspension. I åldrarna 60-64 år är andelen som har förtidspension så hög som 30 procent.

Nybeviljade förtidspensioner/ sjukbidrag 1999. Det finns könsskillnader och ålderskillnader i sjukdomsmönstret bland dem som beviljas förtidspension. Den främsta orsaken för både kvinnor och män är dock

sjukdomar i rörelseorganen, utom hos de allra yngsta där de psykiska sjukdomarna dominerar. Hjärt-kärlsjukdomar är vanliga bland männen men inte bland kvinnorna.

Förtidspension eller sjukbidrag kan beviljas den som är i åldern 16-64 år och av medicinska skäl har fått sin arbetsförmåga varaktigt eller för längre tid nedsatt med minst en fjärdedel.

Förtidspension ger ersättning när arbetsförmågan är varaktigt nedsatt. Sjukbidrag blir aktuellt när arbetsförmågan är långvarigt men inte varaktigt (normalt 1-3 år) nedsatt. I bägge fallen ges ersättning i form av folkpension och ATP. Det finns fyra nivåer på ersättningen: hel, tre fjärdedels, halv respektive en fjärdedels.

Hel förtidspension eller sjukbidrag

i form av folkpension motsvarar 90 procent av prisbasbeloppet för ogifta och 72,5 procent för gifta pensionärer.

År 1999 var maximal folkpension och ATP drygt 14 500 kronor i månaden för en ogift förtidspensionär.

För den som har låg eller ingen ATP alls finns pensionstillskott och bostadsstöd. Personer som helt saknar ATP får ett fullt pensionstillskott. För övriga minskas det fulla pensionstillskottet med ATP-beloppet. Fullt pensionstillskott till förtidspensionärer utgjorde år 1999 112,9 procent av prisbasbeloppet, dvs. 3 425 kronor per månad.

Regler

Den helt dominerande delen av alla förtidspensioneringar gäller personer som till följd av ohälsa tvingas lämna arbetsmarknaden efter ett långt yrkesliv. Denna grupp får en ATP som står i relation till de tidigare förvärvsinkomsterna.

Den genomsnittliga ersättningen för yngre förtidspensionärer är lägre än

bland dem som är medelålders eller äldre. De allra flesta som får pension i mycket unga år har allvarliga medfödda eller mycket tidigt förvärvade funktionshinder. Flertalet har inte haft möjlighet att genom förvärvsarbete bygga upp ett eget försäkringskydd i ATP-systemet och får därför ersättning i form av grundnivån i försäkringen.

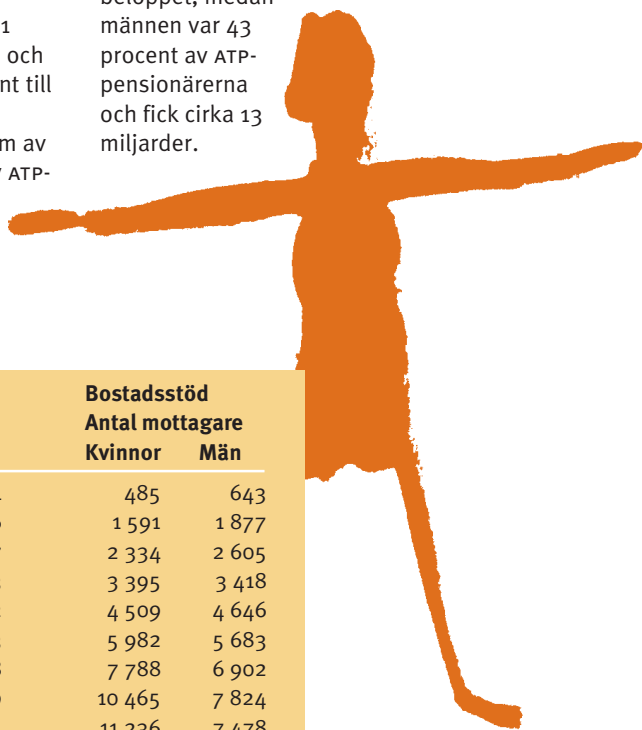
Ålder	Antal mottagare		Medelbelopp ¹ per månad, kronor		Andel i befolkningen, procent	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
16-19	1 478	2 089	6 114	6 121	0,8	1,0
20-24	2 582	2 999	5 964	6 058	1,0	1,1
25-29	3 783	3 754	5 691	6 058	1,3	1,3
30-34	6 811	5 762	5 782	6 507	2,2	1,8
35-39	11 178	8 917	5 905	6 808	3,8	2,9
40-44	17 589	12 865	6 072	7 060	6,1	4,3
45-49	26 561	18 815	6 263	7 420	9,2	6,4
50-54	43 236	29 637	6 496	7 893	13,4	9,1
55-59	54 205	40 140	6 711	8 488	19,8	14,3
60-64	71 066	61 483	6 894	9 116	32,6	28,9
	238 489	186 461	6 537	8 138	8,7	6,6

¹ I medelbeloppet ingår folkpension, pensionstillskott och egen ATP.

Förtidspension och sjukbidrag december 1999. Av totalt cirka 41 miljarder kronor i förtidspension och sjukbidrag år 1999 gick 51 procent till kvinnor och 49 procent till män.

24 miljarder utbetalades i form av ATP. Kvinnorna var 57 procent av ATP-pensionärerna och fick omkring 11 miljarder av det utbetalade

beloppet, medan männen var 43 procent av ATP-pensionärerna och fick cirka 13 miljarder.

Ålder	Pensionstillskott Antal mottagare		Bostadsstöd Antal mottagare	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
16-19	1 469	2 081	485	643
20-24	2 557	2 976	1 591	1 877
25-29	2 938	3 097	2 334	2 605
30-34	3 208	3 153	3 395	3 418
35-39	3 722	3 762	4 509	4 646
40-44	4 827	4 243	5 982	5 683
45-49	6 733	5 078	7 788	6 902
50-54	10 256	5 889	10 465	7 824
55-59	12 266	5 701	11 236	7 478
60-64	17 913	6 774	12 868	7 709
Samtliga	65 889	42 754	60 653	48 785

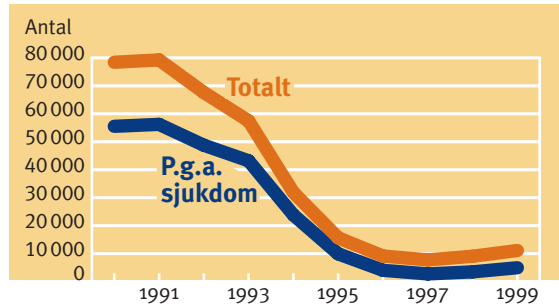
Pensionstillskott och bostadsstöd till personer med förtidspension eller sjukbidrag december 1999. Av det totala beloppet till förtidspensionärer var pensionstillskotten knappt 2,9 miljarder kronor, varav 57 procent gick till kvinnor och 43 procent till män.

Bostadsstöden var cirka 2,5 miljarder kronor. 56 procent av beloppet betalades till kvinnor och 44 procent till män.

Arbetskadeersättningen

Arbetskadeersättning ska ge ekonomisk trygghet vid nedsatt arbetsförmåga på grund av arbetsskada.

Godkända arbetsskador. Andelen prövade godkända arbetsskador på grund av sjukdom har minskat från drygt 70 till omkring 40 procent. Numera är det i stort sett bara ärenden som kan leda till en livränta som prövas, i och med att den särskilda arbetsskadesjukpenningen slopades. Nedgången beror också på att det 1993 infördes betydligt strängare krav för att få en arbetsskada godkänd. Differensen mellan totalt antal godkända arbetsskador och de på

grund av sjukdom visar antalet godkända arbetsskadeolycksfall.

Alla som förvärvsarbetar i landet är försäkrade för arbetsskada. Med arbetsskada menas olycksfall eller sjukdomar till följd av skadlig inverkan i arbetet. Ersättningen kan normalt komma i fråga först om en godkänd arbetsskada har medfört en bestående nedsättning av förmågan att skaffa sig inkomst genom arbete. Innan det akuta sjukdomstillståndet har upphört får man vanlig sjuklön eller sjukpenning.

Om intjänandeförmågan fortfarande är nedsatt efter sjukskriv-

ningens slut har den enskilde rätt till en så kallad arbetsskadelivränta. Livräntan ger ersättning för hela den bestående inkomstförlusten. Vid beräkning av livräntans storlek jämförs den inkomst personen antas ha tjänat om skadan inte hade inträffat med den inkomst han eller hon beräknas kunna få efter skadan. Livräntan ger ersättning för hela mellanskillnaden men kan aldrig bli högre än 7,5 prisbasbelopp per år, motsvarande närmare 23 000 kronor per månad under åren 1998 och 1999.

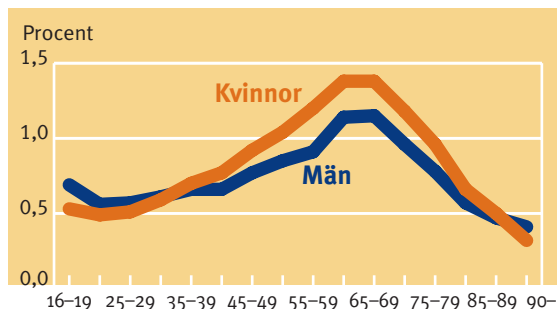
Regler

Ålder	Antal mottagare		Medelbelopp, kronor per månad	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
20-24	8	32	7 102	9 518
25-29	125	285	4 206	5 849
30-34	610	1 253	3 725	4 709
35-39	1 044	2 050	3 371	4 638
40-44	2 073	3 029	3 240	4 429
45-49	3 874	4 579	3 289	4 490
50-54	7 085	7 191	3 283	4 566
55-59	9 667	9 220	3 389	4 673
60-64	12 835	13 228	3 781	4 929
65-	9 607	7 937	1 001	950
Samtliga	46 928	48 804	2 983	4 098

Arbetskadelivränta december 1998. Av totalt 4,7 miljarder kronor i arbetsskadelivränta år 1998 fick kvinnorna drygt 40 procent och männen 60 procent. År 1999 betalades det ut 4,6 miljarder kronor.

Handikappersättning

Handikappersättning ger ekonomisk trygghet till funktionshindrade personer som behöver hjälp av annan person och/eller har merkostnader på grund av sitt funktionshinder.

Andelen personer i befolkningen med handikappersättning 1999. Generellt sett är handikappersättning vanligare bland kvinnor än bland män. Andelen är störst i åldern 60–69 år.

Regler

Personer som har blivit funktionshindrade mellan 16 och 65 års ålder kan få handikappersättning, som en tilläggsförmån till folkpension eller som en självständig förmån. Förutsättningen är att man på grund av sitt funktionshinder behöver tidskrävande hjälp av någon annan för att klara sig hemma eller på arbetet.

Man kan också få handikappersättning om man i övrigt har

betydande merkostnader på grund av funktionshindret.

Ersättningen kan vara 36, 53 eller 69 procent av basbeloppet per år, beroende på hjälpbehov och merkostnadernas storlek. År 1999 motsvarade de tre nivåerna cirka 1 100, 1 600 respektive 2 100 kronor per månad. Blinda och döva får alltid ersättning om funktionshindret uppkom innan de fyllde 65 år.

Ålder	Antal mottagare		Medelbelopp per månad, kronor	
	Kv	Män	Kv	Män
16-19	845	1 149	1 437	1 454
20-29	1 838	2 210	1 440	1 464
30-39	2 511	2 312	1 471	1 493
40-49	3 586	2 660	1 452	1 495
50-59	5 525	3 785	1 439	1 458
60-69	5 422	4 069	1 378	1 407
70-79	4 266	2 750	1 336	1 331
80-89	1 411	735	1 251	1 225
90+	148	65	1 194	1 178
Samtliga	25 552	19 735	1 402	1 430

Handikappersättning som tilläggsförmån december 1999.

Ålder	Antal mottagare		Medelbelopp per månad, kronor	
	Kv	Män	Kv	Män
16-19	201	272	1 471	1 392
20-29	918	1 009	1 362	1 400
30-39	1 408	1 745	1 339	1 407
40-49	1 304	1 620	1 380	1 489
50-59	1 134	1 595	1 387	1 504
60+	353	448	1 410	1 475
Samtliga	5 318	6 689	1 373	1 453

Handikappersättning som självständig förmån december 1999.

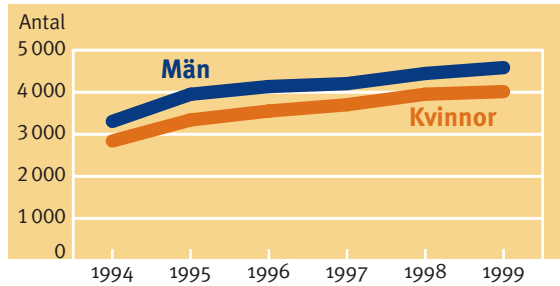
Av totalt 1 miljard kronor i handikappersättning år 1999 gick 53 procent till kvinnor och 47 procent till män.

Assistansersättning

Genom möjligheten att anställa personliga assistenter ges funktionshindrade en chans att kunna leva som andra.

Personer med assistansersättning.

Assistansersättningen infördes år 1994, vilket gör att det inte var så många som fick ersättning det året. Därefter har antalet ökat stadigt. Männen har hela tiden varit fler än kvinnorna.

Assistansersättning kan de personer få som är yngre än 65 år och som har autism, utvecklingsstörning, betydande funktionshinder efter hjärnskada eller andra stora och varaktiga funktionshinder som inte beror på normalt åldrande. Personer som bor i gruppbostad har dock inte rätt till assistansersättning. Om det finns särskilda skäl kan ersättning betalas ut för en kortare tid då personen vårdas på sjukhus.

Ersättningen från försäkringskassan till den funktionshindrade ska användas för att betala personliga assistenter som anlitas till hjälp i den dagliga livsföringen. Den funktionshindrade kan själv anställa en eller flera assistenter, alternativt anlita kommunen eller ett annat organ som tillhandahåller personliga assistenter.

Assistansersättning betalas med ett schablonbelopp per timme. Det uppgick till 173 kronor år 1999.

Regler

Ålder	Antal mottagare		Medeltal timmar per månad	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
0-14	541	668	287	295
15-19	257	358	324	353
20-24	320	420	407	388
25-29	307	401	409	421
30-34	277	368	382	419
35-39	265	344	400	412
40-44	296	323	386	421
45-49	364	368	393	402
50-54	452	444	358	360
55-59	509	460	349	358
60-	425	429	333	323
Totalt	4 013	4 583	366	378

Uppgifterna avser december 1999 men har tagits fram i mars 2000, vilket kan göra att de misstämmer med annan redovisning.

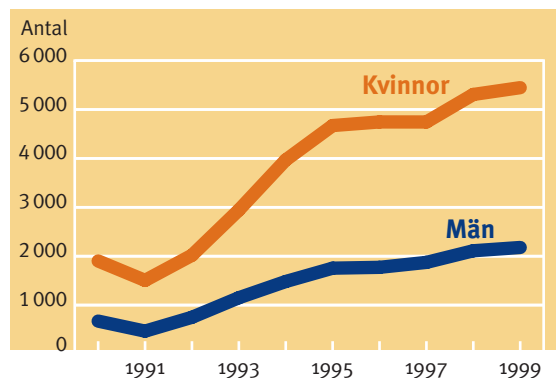

Assistansersättning december 1999. Av totalt 6 miljarder kronor i assistansersättning år 1999 gick omkring 46

procent till kvinnor och 54 procent till män. Kommunerna svarade för 1,5 miljarder kronor.

Närståendepenning

Närståendepenning gör det möjligt för en person att vara hemma från arbetet för att vårda en svårt sjuk anhörig.

Personer med närståendepenning.
Närståendepenning infördes vid halvårsskiftet år 1989. År 1991 sänktes

kompensationsnivån, vilket kan förklara minskningen av antalet personer med närståendepenning det året. Året därpå ändrades reglerna så att även en person som vårdar den svårt sjuke på sjukhus eller annan institution (det vill säga inte bara i hemmet) kunde få närståendepenning. Den successiva ökningen sedan 1991 kan delvis förklaras av att möjligheten att få närståendepenning har blivit mer känt hos allmänheten. Kvinnor vårdar nära anhöriga i betydligt större utsträckning än vad män gör. Könsfördelningen hos dem som blir vårdade är däremot relativt jämn.

Regler

Personer som avstår från förvärvsarbete för att vårda en svårt sjuk person i hemmet eller på en vårdinrättning kan få närståendepenning. I regel kan man få ersättning för högst 60 dagar sammanlagt för varje person som vårdas.

Dagarna kan tas ut med hel, halv eller en fjärdedels ersättning. Under 1997 var ersättningsnivån 75 procent av den sjukpenninggrundande inkomsten. Sedan den 1 januari 1998 är ersättningen 80 procent. Maximal närståendepenning var år 1999 drygt 18 000 kronor per månad.

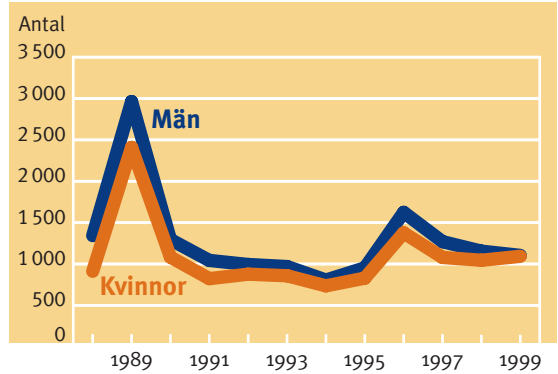
Ålder	Antal mottagare		Antal dagar i medeltal		Medelbelopp, kronor under året	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
-24	79	22	10	9	4 650	5 082
25-29	205	112	11	11	5 232	6 497
30-34	408	213	10	9	5 297	5 912
35-39	611	311	10	8	5 553	5 472
40-44	823	349	9	8	5 134	5 470
45-49	967	403	9	10	5 442	6 991
50-54	1 141	362	10	10	5 938	6 688
55-59	854	273	12	14	6 911	9 175
60- år	359	133	14	18	7 573	11 581
Samtliga	5 447	2 178	10	10	5 852	6 884

Närståendepenning 1999. Av totalt cirka 47 miljoner kronor i närståendepenning år 1999 gick 68 procent till kvinnor och 32 procent till män.

Bilstöd

Bilstöd ska underlätta för personer som har varaktiga funktionshinder och därför har svårt att förflytta sig på egen hand utan eget motorfordon.

Beviljade bilstöd. Bilstöd infördes i oktober 1988 och flest bilstöd beviljades när förmånen var ny. Eftersom man kan få ett nytt bilstöd vart sjunde år ledde det till en ny topp år 1996. Det är något färre kvinnor än män som har fått denna ersättning. Inkomstrelaterat anskaffningsbidrag för köp av bil har gått till kvinnor i stor utsträckning. Däremot har kostnader för anpassning av bilen varit högre för männen.

Bilstöd kan beviljas vart sjunde år för köp eller för anpassning av en bil, motorcykel eller moped. Fem grupper har rätt till bilstöd:

- Handikappade under 65 år som är beroende av motorfordon för förvärvsarbete eller yrkesinriktad rehabilitering/utbildning.
- Handikappade under 65 år som har fått bilstöd enligt reglerna för ovanstående grupp, men som

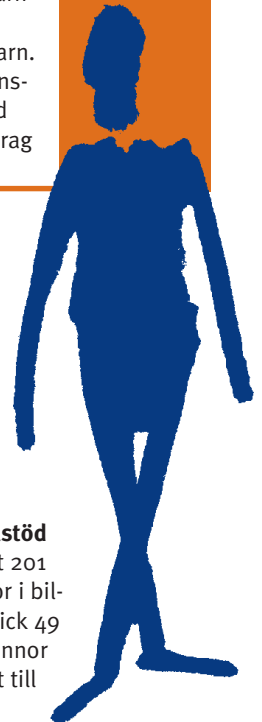
sedan har fått förtidspension/sjukbidrag.

- Andra handikappade mellan 18 och 49 år som själva ska köra fordonet.
- Handikappade föräldrar med barn under 18 år.
- Föräldrar med handikappade barn. Sedan den 1 juli 1995 kan funktionshindrade som har beviljats bilstöd under vissa förutsättningar få bidrag till körkortsutbildning.

Regler

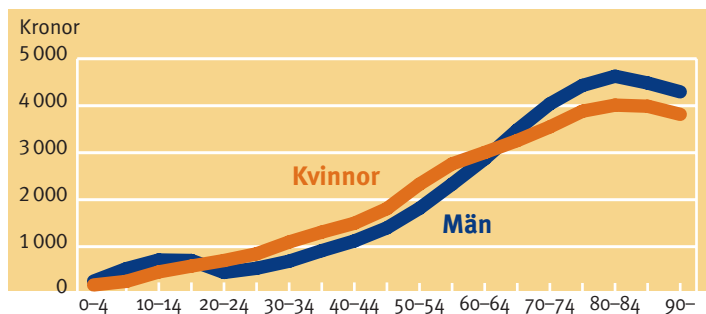
Ålder	Antal mottagare		Medelbelopp, kronor	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
0-15	222	247	52 840	61 043
16-19	39	44	91 223	108 417
20-24	39	36	113 219	126 044
25-29	52	63	126 509	169 605
30-34	81	84	115 975	117 599
35-39	85	90	122 389	106 002
40-44	106	107	116 139	96 257
45-49	158	128	102 990	99 924
50-54	115	103	94 583	112 311
55-59	90	95	91 893	90 746
60-	53	60	97 051	114 946
Samtliga	1 040	1 057	95 148	99 020

Utbetalade bilstöd 1999. Av totalt 201 miljoner kronor i bilstöd år 1999 gick 49 procent till kvinnor och 51 procent till män.

Läkemedel

Genom att subventionera priset på läkemedel till alla patienter ges möjligheter till en god folkhälsa oberoende av ekonomiska förutsättningar och tillgången till läkemedel säkerställs.

Källa: Apoteket AB, Svenska läkemedelsstatistik 1999

Försäljning av läkemedel mot recept – värde per invånare 1999. Kvinnor har högre läkemedelskostnader under aktiv ålder medan mäns läkemedelskostnader är högre än

kvinnornas efter pensionsåldern. Det kan bland annat bero på att dyrare läkemedel skrivs ut i högre grad till män än till kvinnor framför allt i de äldre grupperna.

Regler

Högekostnadsskydd för köp av läkemedel gäller med en högsta gräns på 1 300 kronor för en tolv månadersperiod. Upp till den gränsen betalar patienten

- hela kostnaden för läkemedel upp till 900 kronor

- 50 procent av kostnaden mellan 900 kronor och 1 700 kronor
- 25 procent av kostnaden mellan 1 700 kronor och 3 300 kronor
- 10 procent av kostnaden mellan 3 300 kronor och 4 300 kronor. Inga läkemedel är helt kostnadsfria.

Ålder	Antal sålda läkemedel mot recept, 1000-tal		Medelbelopp per invånare, kronor	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
0-10	938	1 117	230	419
11-19	1 041	729	523	714
20-29	2 175	926	783	500
30-39	2 967	1 695	1 204	802
40-49	3 866	2 396	1 656	1 262
50-59	6 291	3 874	2 530	2 055
60-69	5 664	4 238	3 127	3 153
70-79	8 605	5 866	3 718	4 227
80-89	10 090	4 537	4 005	4 580
90-	3 503	940	3 818	4 297
Samtliga	45 140	26 318	1 774	1 530

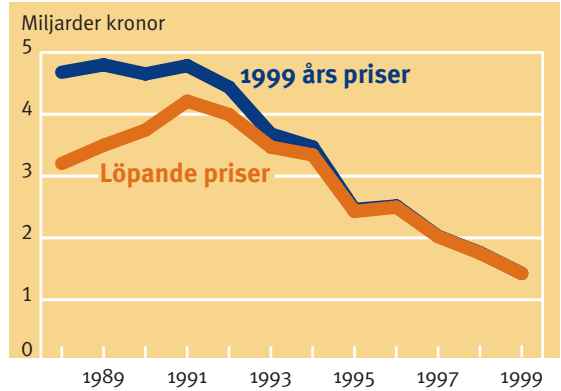
Källa: Apoteket AB, Svensk läkemedelsstatistik 1999

Läkemedel, försäljning mot recept 1999. Under år 1999 var försäkringens utgift för läkemedel 14,6 miljarder kronor, varav 54 procent av utgiften var för läkemedel till kvinnor och 46 procent till män.

Tandvård

Tandvårdsförsäkringen ska ge möjlighet till en god tandhälsa oberoende av ekonomiska förutsättningar.

Utbetalat belopp för tandvård. Kostnaderna för tandvårdsförsäkringen har minskat sedan år 1992. Ersättningsreglerna har successivt ändrats så att patienterna fått betala en allt större andel.

Den 1 januari 1999 fick tandvårdsförsäkringen en ny inriktning. Den delades upp i bastandvård och övrig tandvård. Liksom tidigare är tandvården avgiftsfri för barn under 20 år.

Alla vuxna personer får ett ekonomiskt stöd för den vardagliga hälso- och befrämjande tandvården, bastand-

vården. I den ingår förebyggande åtgärder, fyllningar, rotbehandlings- och liknande. Man betalar ett fast pris för bastandvård under två år oavsett antalet behandlingar.

För övrig tandvård gäller särskilda ersättningsregler. För kronor, broar och liknande samt tandreglering finns ett högkostnadsskydd för patienter med höga behandlingsskostnader.

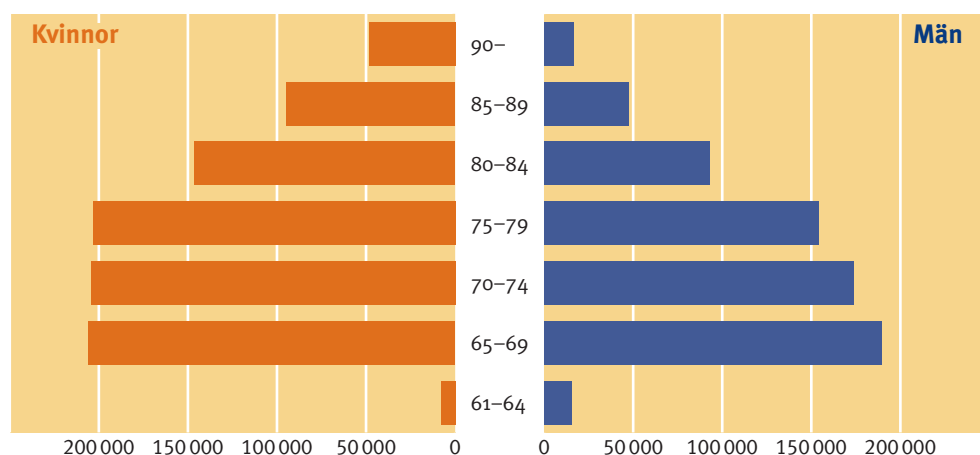
Regler

Ekonomisk trygghet vid ålderdom m.m.

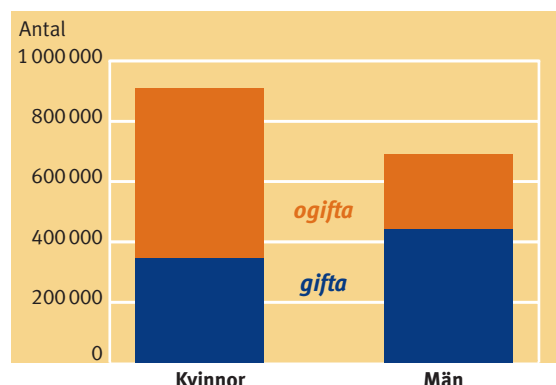
Ålderspension

Ålderspensionsreformens syfte är att skapa ett system som är följsamt mot den samhällsekonomiska och demografiska utvecklingen. Den kommer att förändra ålderspensioneringen, men utbetalningarna sker än så länge helt efter det gamla systemet.

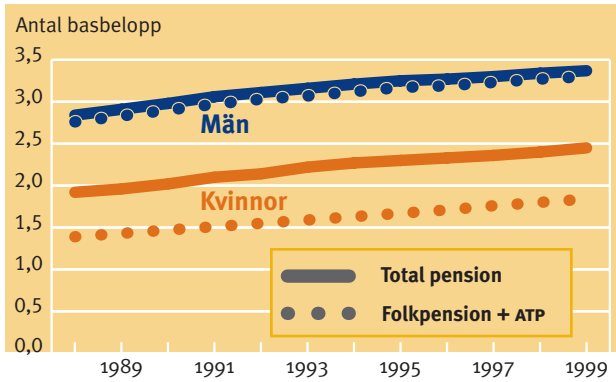
Ålderspensionärer 1999. Bland ålderspensionärerna finns betydligt fler kvinnor än män. Att kvinnor som grupp lever längre än män illustreras

tydligt i diagrammet. Endast bland pensionärerna med förtida uttag är männen fler än kvinnorna, dvs. i åldern 61-64 år.

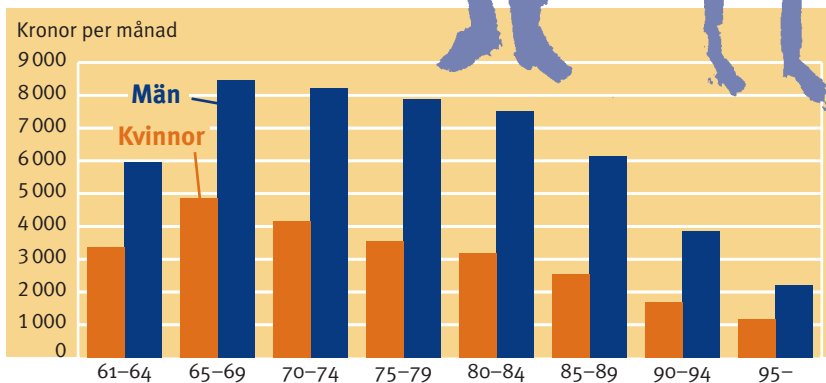

Ålderspensionärer 1999. Många äldre kvinnor lever ensamma. Huvudsakligen beror det på att kvinnor har cirka fem års högre medellivslängd än män samt att kvinnor i dagens pensionärs-generation normalt sett gifte sig med män som var några år äldre än de själva. Sammantaget leder detta till att hustrun i regel överlever sin make.

Som gifta i pensionssammanhang betraktas de som är stadigst sammanboende och är gifta eller har/har haft barn. Övriga redovisas som ogifta.

Genomsnittlig ålderspension i december 1999. Bland ålderspensionärerna har män i genomsnitt nästan dubbelt så stor egen pension (folkpension och ATP) som kvinnor. Fler män har ATP och männens ATP är högre i medeltal, vilket bland annat avspeglar könsskillnader i det tidigare förvärvsmönstret. Kvinnornas generellt sett lägre ATP kompenseras i viss mån av att de oftare får del av den samlade grundnivån, främst pensionstillskott och bostadstillägg.

Genomsnittligt ATP-belopp per ålderspensionär med ATP. Bland de äldre kvinnliga ålderspensionärerna är det många som inte var yrkesaktiva alls, utan arbetade i hemmet utan lön. Bland kvinnor som nyligen

pensionerades är det dock fler som har en egen ATP-pension, men de har överlag haft en kortare yrkeskarriär och lägre löneinkomster än män i motsvarande åldersgrupp.

Regler

Ålderspensionen börjar normalt betalas ut från och med den månad man fyller 65 år. Man kan dock välja att gå i pension i förtid tidigast vid fyllda 61 år eller att skjuta upp pensioneringen som längst till 70 års ålder.

Ålderspensionen kan tas ut som hel, tre fjärdedels, halv eller en fjärdedels förmån. Folkpensionen betalas ut till alla pensionärer oberoende av tidigare förvärvsinkomster. Hel ålderspension från folkpension uppgår till 96 procent av prisbasbeloppet per år för ensamstående och till 78,5 procent för gifta, vilket var 2 912 kronor per månad för ogift pensionär och 2 381 kronor för gifta per person och månad år 1999.

Storleken på pensionen från ATP beror på de tidigare förvärvsinkomsterna (intjänade ATP-poäng) och på antalet arbetade år. Ju högre inkomst och ju fler arbetade år desto högre pension. ATP beräknas som 60 procent av ett genomsnitt av de 15 bästa årsinkomsterna. För full pension krävs att man har arbetat minst 30 år. För personer som har arbetat färre år minskas ATP med en trettiondel för varje år som fattas.

För den som har låg eller ingen ATP alls finns pensionstillskott och bostadsstöd. Fr.o.m. juni år 1999 är fullt pensionstillskott till ålderspensionärer 56,9 procent av prisbasbeloppet, dvs. 1 726 kronor per månad.

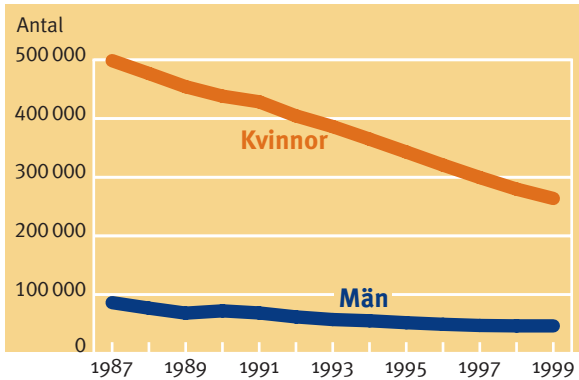
Ålder	Antal mottagare		Medelbelopp ¹ per månad, kronor		Medelbelopp ² ATP per månad, kronor	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
61-64	7 932	15 169	4 614	7 181	3 385	5 976
65-69	205 662	189 609	7 093	10 629	4 869	8 476
70-74	204 410	173 561	6 390	10 469	4 159	8 228
75-79	203 313	153 871	5 728	10 192	3 544	7 885
80-	289 038	157 209	4 901	9 108	2 821	6 702
Samtliga	910 355	689 419	5 913	10 069	3 877	7 826

¹ I medelbeloppet ingår folkpension, pensionstillskott och egen ATP.
² Per ATP-pensionär.

Ålderspension december 1999. Cirka 155 miljarder kronor betalades ut till ålderspensionärer under 1999, ungefär 46 procent till kvinnor och 54 procent till män.

93 miljarder kronor av hela beloppet utgjordes av ATP. Kvinnorna

var 51 procent av ATP-pensionärerna med ålderspension, men bara 34 procent av beloppet gick till kvinnor. Männerna var 49 procent av pensionärerna och fick ta emot 66 procent av beloppet.

Ålderspensionärer med pensions-tillskott. Det blir allt vanligare att de kvinnliga pensionärerna har tjänat in en egen ATP-pension. Därmed minskar antalet som behöver pensionstillskott.

Fortfarande är det dock betydligt fler kvinnor än män som har låg eller ingen ATP alls och därför får pensions-tillskott.

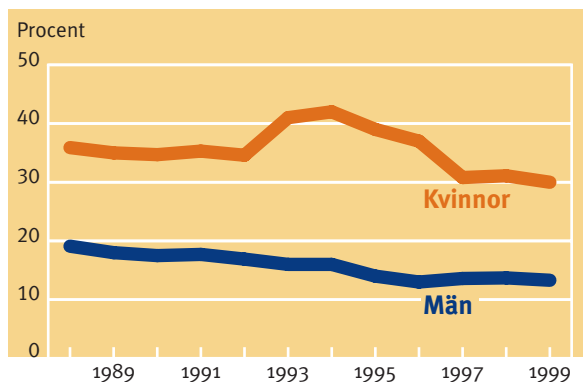
Ålder	Pensionstillskott Antal mottagare		Bostadsstöd Antal mottagare	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
60-64	2 178	1 460	.	.
65-69	36 990	11 524	29 584	11 144
70-74	48 220	10 199	41 952	12 337
75-79	57 010	9 036	62 714	14 219
80-	119 399	14 518	159 366	29 925
Samtliga	263 797	46 737	293 616	67 625

Pensionstillskott och bostadsstöd till ålderspensionärer december 1999. Pensionstillskottet var cirka 4,1 miljarder kronor år 1999, varav 88 procent gick till kvinnor och 12 procent gick till män.

Cirka 7 miljarder kronor var bostadsstöd till ålderspensionärer, varav 86 procent gick till kvinnor och 14 procent till män.

Bostadsstöd till pensionärer

Bostadsstöden ger pensionärer med låg eller ingen ATP möjlighet att ha en bostad av god kvalitet, utan att levnadsstandarderna i övrigt behöver drabbas.

Andel pensionstagare med bostadsstöd. Kvinnor har i genomsnitt lägre pension än män och sämre ekonom-

iska förhållanden också i övrigt. Andelen kvinnor med bostadstillägg är dubbelt så stor som andelen män.

Regler

Bostadsstödet omfattar

- bostadstillägg till pensionärer (BTP)
- särskilt bostadstillägg till pensionärer (SBTP)
- kommunalt kompletteringsbelopp (KKB).

BTP kan beviljas personer som har ålderspension, förtidspension eller sjukbidrag, omställningspension, förlängd omställningspension, särskild efterlevandepension, änkepension, hustrutillägg eller EU-pension. BTP beviljas inte för ålderspension före 65 års ålder (förtida uttag).

Storleken på bostadstillägget beror på boendekostnaden och de inkomster och förmögenhetsinnehav som den enskilde har. Under 1999 var högsta möjliga BTP 90 procent av boendekostnaden i intervallet 100–4 000 kronor per månad, vilket

motsvarar maximalt 3 600 kronor. BTP är ett skattefritt stöd som den enskilde måste ansöka om.

Särskilt bostadstillägg till pensionärer (SBTP) är ett stöd som syftar till att garantera den enskilde pensionären en skälig levnadsnivå, i princip motsvarande en schabloniserad ekonomisk lägstanivå och kostnader för en skälig bostad. En förutsättning för att kunna få SBTP är att BTP är beviljat. Dessutom krävs att personens inkomster efter avdrag för skäliga bostadskostnader inte når upp till en viss fastställd lägstanivå. Ersättningen betalas ut i form av ett utfyllnadsbelopp upp till den lägsta inkomstnivån.

Kommunerna har under ett begränsat antal år rätt att betala ut ett **kommunalt kompletteringsbelopp (KKB)** till BTP.

Ålder	Antal mottagare		Medelbelopp ¹ per månad, kronor	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
16-19	485	643	1 625	1 559
20-29	3 955	4 485	2 241	2 195
30-39	8 042	8 073	2 040	2 112
40-49	14 143	12 613	1 855	1 923
50-59	22 802	15 331	1 869	1 765
60-69	43 873	18 881	1 584	1 466
70-79	104 736	26 580	1 569	1 159
80-89	124 188	22 040	1 832	1 154
90-	35 253	7 904	2 086	1 514
Samtliga	357 477	116 550	1 762	1 502

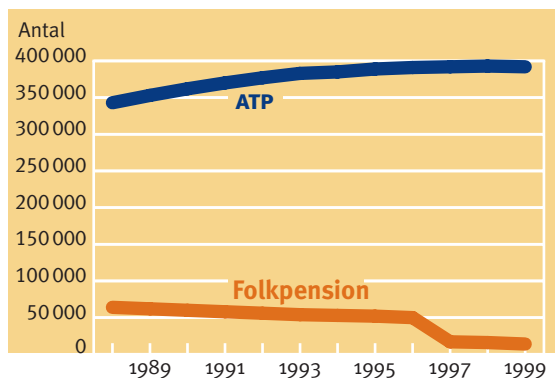
¹ I medelbeloppet ingår BTP, SBTP och KKB.

Bostadsstöd 1999. År 1999 betalades det ut nästan 10 miljarder kronor i bostadsstöd till pensionärer. Ungefär 78 procent av dessa betalades till kvinnor och 22 procent till män.

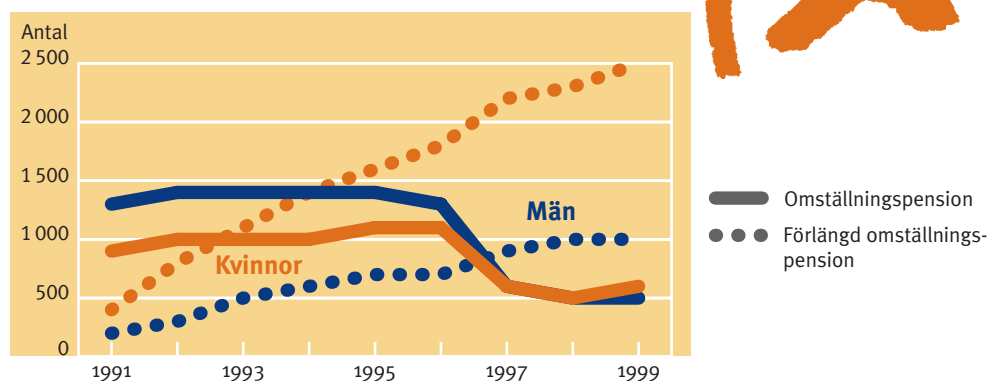

Efterlevandepension till vuxna

Efterlevandepension ger ekonomisk trygghet till personer vilkas nära anhöriga har avlidit.

Kvinnor med änkepension. Änkepensionen avskaffades 1990 men övergångsregler gör att antalet kvinnor som får änkepension från ATP-systemet ändå har ökat. Däremot minskar antalet med folkpension. Det beror på att folkpensionsdelen i änkepensionen faller bort när änkan själv blir pensionär och på att rätten till änkepension i form av folkpension inkomstprövas sedan den 1 april 1997.

Omställningspensioner och förlängda omställningspensioner. Tiden för att få omställningspension sänktes från ett år till sex månader 1997, vilket ledde till att antalet personer som hade förmånen vid en viss tidpunkt

halverades. Samtidigt ökade antalet personer som fick förlängd omställningspension. Mer än dubbelt så många kvinnor som män har förlängd omställningspension.

Regler

- I efterlevandepension till vuxna ingår
- omställningspension
 - förlängd omställningspension
 - särskild efterlevandepension
 - änkepension.

Efterlevande make eller maka (eller därmed jämställd person) kan få **omställningspension** om han eller hon är yngre än 65 år och

- vid dödsfallet stadigvarande sammanbodde med barn under tolv år eller
- oavbrutet hade sammanbott med den avlidne under en tid av minst fem år fram till tidpunkten för dödsfallet.

Omställningspension får man under sex månader och storleken baseras på den avlidnes rätt till folk- och tilläggspension. Omställningspensionen kan man få samtidigt med egen pension.

Om den efterlevande har vårdnaden om barn under tolv år får han eller hon en **förlängd omställningspension** tills barnet fyller tolv år. Rätten till förlängd omställnings-

pension upphör om den efterlevande gifter om sig.

Har den efterlevande nedsatt förmåga att försörja sig kan han eller hon få **särskild efterlevandepension**. Särskild efterlevandepension samordnas med flera andra förmåner.

Kvinnor vilkas make avled före år 1990 får **änkepension** i stället för omställningspension. Rätten till änkepension upphör om kvinnan gifter om sig. Änkor efter män som har avlidit 1990 eller senare kan få änkepension enligt övergångsregler.

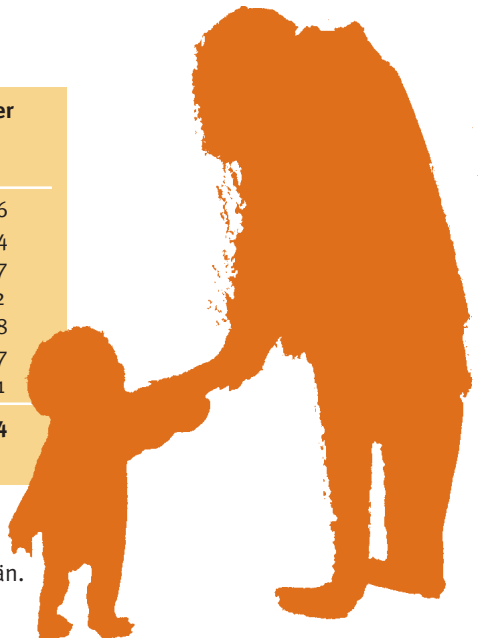
En änka kan få änkepension efter sin avlidna make i form av folkpension och/eller ATP. Änkepensionen från ATP är normalt 40 procent av vad den avlidne maken skulle ha haft i ålderspension från ATP om han hade levat.

För den som har låg eller ingen ATP finns pensionstillskott, som maximalt fr.o.m. juni 1999 till efterlevande är 62,9 procent av prisbasbeloppet, dvs. 1 908 kronor per månad.

Ålder	Antal mottagare		Medelbelopp ¹ per månad, kronor	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
20-34	47	13	4 557	4 536
35-39	51	14	4 696	4 834
40-44	76	30	4 743	4 567
45-49	118	62	5 447	5 012
50-54	284	89	5 969	5 078
55-59	31	155	3 966	5 327
60-64	33	186	4 850	4 961
Samtliga	640	549	5 367	5 054

¹ I medelbeloppet ingår folkpension, ATP och pensionstillskott.

Omställningspension december 1999. Av totalt 94 miljoner kronor i omställningspension år 1999 gick omkring 55 procent till kvinnor och 45 procent till män.

Ålder	Antal mottagare		Medelbelopp ¹ per månad, kronor	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
-29	126	15	4 360	4 448
30-34	431	109	4 472	4 587
35-39	651	229	4 501	4 494
40-44	688	264	4 442	4 521
45-49	460	222	4 496	4 510
50-54	119	141	4 386	4 510
55-59		40		4 357
60-64		11		3 979
Samtliga	2 475	1 031	4 466	4 505

¹ I medelbeloppet ingår folkpension, ATP och pensionstillskott.

Förlängd omställningspension december 1999. Av totalt 182 miljoner kronor i förlängd omställningspension år 1999 gick 71 procent till kvinnor och 29 procent till män.

Särskild efterlevandepension betalades i december 1999 till 66 kvinnor och 16 män.

Ålder	Antal mottagare		Medelbelopp ¹ per månad, kronor	
	Kvinnor		Kvinnor	
-29	6		2 027	
30-39	516		2 208	
40-49	5 225		2 364	
50-59	23 686		3 404	
60-64	22 807		3 700	
65-69	34 466		2 903	
70-74	57 138		3 096	
75-79	83 739		2 879	
80-89	138 638		2 210	
90-	28 040		1 212	
Samtliga	394 261		2 630	

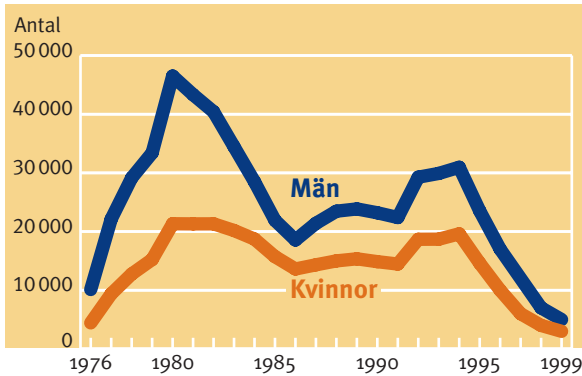
¹ I medelbeloppet ingår folkpension, ATP och pensionstillskott.

Änkepension december 1999. Flertalet kvinnor som har änkepension är själva ålderspensionärer, men ungefär 13 procent är ännu i aktiv ålder. År 1999 hade omkring fyra av tio kvinnliga ålderspensionärer också änkepension.

Av totalt 12,4 miljarder kronor i änkepension år 1999 gick omkring 83 procent till änkor som var 65 år och äldre.

Delpension

För personer som vill trappa ner omfattningen av sitt förvärvsarbete några år före pensioneringen finns möjligheten att ta delpension. Sista året för att söka är emellertid år 2000.

Delpensioneringens utveckling. Som mest har mellan 60 000 och 70 000 personer valt att ha delpension, dvs. omkring en fjärdedel av den grupp som uppfyllde kraven. I början och i slutet av perioden har andelen legat betydligt under tio procent. Kvinnorna har hela tiden varit i minoritet. Ökningen under 1992 kan förklaras av att många personer ansökte om delpension inför ett regeringsförslag om skärpta regler (förslaget genomfördes dock aldrig). Motsvarande förklaring gäller för ökningen under 1994 efter-

som reglerna skärptes i juli detta år. Denna regeländring ligger också bakom minskningen av antalet åren därefter.

Förvärvsarbetande i åldern 61–64 år som väljer att minska sin arbetstid kan få delpension. Delpensionen är 55 procent av skillnaden mellan inkomsten före och efter det att man har minskat sin arbetstid. Efter arbetstidsminskningen ska den som får delpension arbeta mellan 17 och

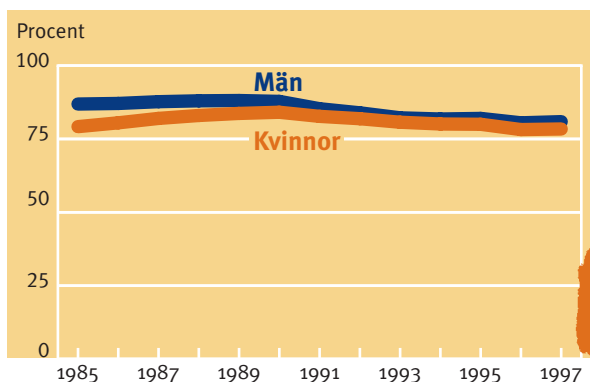
35 timmar i veckan i genomsnitt. Man kan få ersättning för en arbetstidsminskning på högst 10 timmar i veckan.

Efter år 2000 kan man dock inte längre ansöka om delpension. Delpensioneringen kommer således att ha upphört år 2005.

Regler

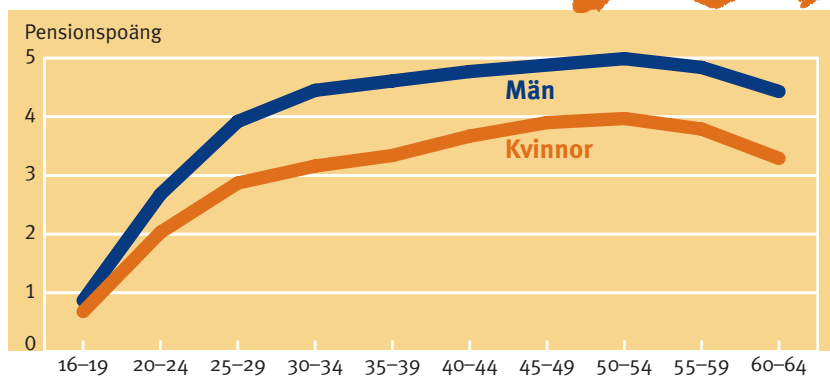
Av totalt omkring 300 miljoner kronor i delpension år 1999 gick cirka en tredjedel till kvinnor och två tredjedelar till män.

Intjänad ATP-poäng

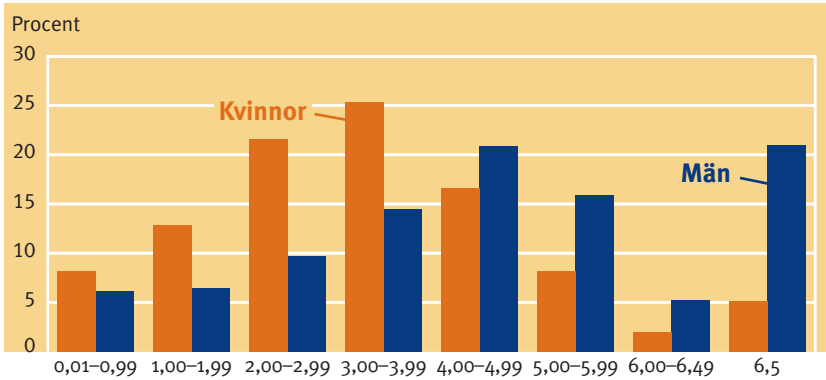
Andelen av de aktiva med pensionspoäng. Sedan början av 1990-talet tjänar ungefär lika många kvinnor som män – åtta av tio – in pensionspoäng. Totalt sett har andelen sjunkit under 1990-talet, bland annat eftersom fler än tidigare är arbetslösa utan ersättning samtidigt som fler studerar. Det

är främst bland de yngre som det finns en stor grupp som inte tjänar in någon ATP-poäng.

Genomsnittlig pensionspoäng 1997 bland aktiva. För både kvinnor och män stiger den genomsnittliga intjänade pensionspoängen i takt med ökad ålder och är som högst i åldersgruppen 45–54 år. I de högre åldrarna sjunker medelpoängen eftersom många av olika skäl börjar trappa ned sitt arbete. Ofta stagnerar också löneutvecklingen då ålderspensioneringen närmar sig. Även långtidssjuk-skrivningar, förtidspensioneringar på

deltid samt delpensioneringar drar ned de genomsnittliga inkomstnivåerna i de högre åldrarna. I alla åldrar är kvinnors inkomster lägre än männens. De viktigaste förklaringarna är att kvinnor har lägre lön än män i de flesta yrken, att kvinnodominerade yrken ofta har lägre lönenivå samt att kvinnor oftare arbetar deltid. Inkomstskillnaden mellan könen är som störst i de barnafödande och omsorgs-krävande åldrarna 25–39 år.

Aktiva efter intjänad pensionspoäng 1997. Denna figur speglar tydligt inkomstskillnaderna mellan könen. 68 procent av kvinnorna har en intjänad

pensionspoäng under 4,0 medan 63 procent av männen har en pensionspoäng över 4,0.

När personer i aktiv ålder får förvärvsinkomster och ersättningar vid utebliven inkomst (sjukpenning, a-kassa, föräldrapenning etc) tjänar de samtidigt in pensionsrättigheter, t.o.m. 1998 i form av pensionspoäng. Det gäller även personer med förtidspension eller förtida uttag av ålderspension.

För att en person ska få en ATP-poäng tillgodoräknad krävs att den

pensionsgrundande inkomsten (PGI) under året överstiger ett förhöjt basbelopp. Detta uppgick år 1997 till 37 000 kronor. ATP-poängen beräknas utifrån den del av PGI som ligger i intervallet 1,0-7,5 basbelopp. Maximal ATP-poäng för ett år är således 6,5 (7,5-1,0).

Regler

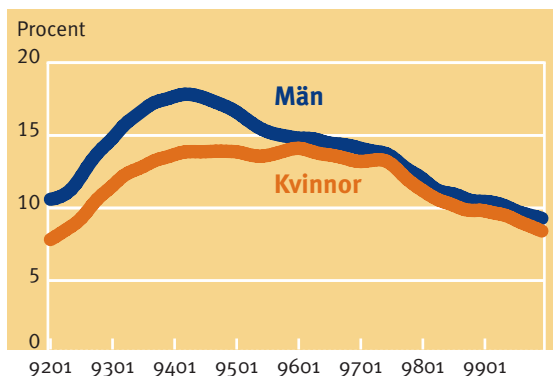

Ålder	Antal med poäng		Andel av samtliga, procent		Genomsnittlig poäng	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
16-19	12 900	15 900	6,6	7,9	0,68	0,87
20-24	156 100	173 900	60,0	61,9	2,03	2,68
25-29	244 700	261 900	81,8	85,3	2,87	3,92
30-34	277 300	302 900	87,4	89,4	3,16	4,45
35-39	243 500	267 700	88,3	90,1	3,34	4,61
40-44	251 700	266 800	91,3	91,8	3,67	4,77
45-49	255 900	271 800	93,4	92,9	3,90	4,88
50-54	260 300	285 300	93,4	93,7	3,97	4,99
55-59	174 000	195 600	90,4	92,2	3,79	4,84
60-64	96 200	101 800	72,3	82,0	3,29	4,43
S:a aktiva	1 972 600	2 143 700	78,4	80,9	3,37	4,43
Samtliga	2 071 700	2 215 300	75,0	77,4	3,31	4,39

Intjänade ATP-poäng 1997 bland aktiva.

Arbetslöshetsförsäringen

Arbetslöshetsförsäringen är en aktiv och integrerad del i arbetsmarknadspolitiken där arbetslinjen är huvudalternativet och där kontantersättning är en sistahandsåtgärd när en person är på väg från ett arbete till ett annat.

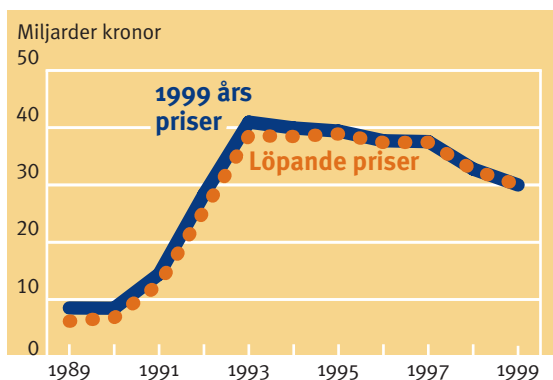
Andel öppet arbetslösa och personer i arbetsmarknadspolitiska program.

Källa: AMS, SCB

Andel öppet arbetslösa och personer i arbetsmarknadspolitiska program.

Under 1999 förbättrades den svenska ekonomin och arbetsmarknaden kraftigt. Framför allt har den privata konsumtionen ökat starkt och genererat en stor ökning av efterfrågan på

arbetskraft inom den privata tjänstesektorn och bland de mindre industriföretagen som är orienterade mot hemmamarknaden. Även inom den offentliga verksamheten har nya arbetstillfällen skapats, främst inom vård- och utbildningssektorn, tack vare kommunernas förbättrade ekonomiska läge. Allteftersom effekterna av Asienkrisen klingat av under året har dessutom läget för exportindustrin förbättrats, vilket under hösten 1999 har fått till följd att industrisysselsättningen inte minskar längre. Till detta kan läggas att den utdragna lågkonjunkturen inom byggbranschen nu nått sitt slut och att näringen gått in i en tydlig återhämtningsfas. Allt detta har lett till att sysselsättningen ökat markant och att obalanstalen (arbetslösheten plus deltagande i arbetsmarknadspolitiska program) sjunkit till de lägsta nivåerna sedan början av 1990-talet.

Källa: AMS

Utbetald arbetslöshetsersättning från a-kassa och KAS.

Utbetalningarna av arbetslöshetsersättning steg kraftigt i början av 1990-talet i takt med den ökande arbetslösheten och nådde en topp 1993, på runt 40 miljarder kronor.

Reglerna för a-kassa och kontant arbetsmarknadsstöd har förändrats över tiden.

Regler

Arbetslöshetsförsäkringen kompenserar för en viss del av inkomstbortfallet vid arbetslöshet. Sedan 1 januari 1998 består arbetslöshetsförsäkringen av två delar, en grundförsäkring och en frivillig inkomstrelaterad försäkring.

Grundförsäkringen som ersätter det kontanta arbetsmarknadsstödet (KAS) som fanns tidigare före år 1998. Grundbeloppet man får är 240 kronor per dag om man har arbetat heltid. Grundbeloppet får den som uppfyller arbetsvillkoret eller

studerandevillkoret (ett års avslutade studier) och som inte är medlem i någon arbetslöshetskassa eller inte varit medlem tillräckligt länge.

Ersättningen från den frivilliga inkomstrelaterade försäkringen får den som är medlem i en arbetslöshetskassa och som uppfyller ett arbetsvillkor. Storleken på dagpenningen beror på den inkomst man hade innan man blev arbetslös. Dagpenningen är 80 procent av den tidigare inkomsten dock högst 580 kronor per dag.

Ålder	Antal mottagare		Antal dagar i medeltal		Medelbelopp, kronor	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
-19	70	120	40	50	14 544	22 132
20-24	44 431	42 217	52	59	18 574	22 819
25-29	79 034	55 303	62	74	28 351	36 331
30-34	72 197	49 741	70	84	34 263	43 808
35-39	56 671	43 038	73	89	35 653	46 658
40-44	42 614	35 201	75	94	36 416	48 975
45-49	35 488	30 500	79	99	38 332	51 980
50-54	33 777	29 996	85	103	41 576	55 129
55-59	26 777	25 311	102	120	49 280	64 333
60-64	19 323	20 389	138	147	57 392	78 592
Totalt	410 382	331 816	78	92	35 438	47 076

Källa: AMS

Ersättning från arbetslöshetsförsäkringen 1999. Av totalt cirka 30 miljarder kronor i arbetslöshetsersättning under 1999 gick 48 procent till kvinnor och 52 procent till män.

Mer statistik

Ytterligare statistikuppgifter finns på Riksförsäkringsverkets hemsida (adress www.rfv.se/statistik) och i publikationen Socialförsäkring som ingår i serien Sveriges officiella statistik.

Frågor om statistik kan också ställas direkt till Riksförsäkringsverket:

Socialförsäkringarnas omfattning	Christer Carmegren 08-786 95 48 • christer.carmegren@rfv.sfa.se
Ekonomisk trygghet för familjer och barn	Britt-Marie Winnberg 08-786 95 46 • britt-marie.winnberg@rfv.sfa.se
Ekonomisk trygghet vid sjukdom och handikapp	Ola Rylander 08-786 95 37 • ola.rylander@rfv.sfa.se Lena Ericson 08-786 95 62 • lena.ericson@rfv.sfa.se
Ekonomisk trygghet vid ålderdom m.m.	Lars Oderbeck 08-786 95 84 • lars.oderbeck@rfv.sfa.se Marianne Karlsson 08-786 95 64 • marianne.karlsson@rfv.sfa.se

Regeländringar

Regeländringar

Regeländringar

Regeländringar

Regeländringar

Regeländringar

Regeländringar

Regeländringar

Regeländringar

Regeländringar

Regeländringar

Regeländringar

Regeländringar

Regeländringar

Regeländringar

Regeländringar

Regeländringar

Regeländringar

Regeländringar

Regeländringar

Regeländringar

Regeländringar

Ekonomisk trygghet för familjer och barn 149

Allmänt barnbidrag och flerbarnstillägg,
Underhållsstöd 149

Bostadsbidrag 150

Föräldrapenning 150

Ekonomisk trygghet vid sjukdom och handikapp 151

Sjukpenning, Sjuklön, Förtidspension och sjukbidrag,
Arbetskadeförsäkring, Särskild sjukpenning för
statliga personskadeskyddet 151

Assistansersättning 153

Tandvårdsförsäkring 153

Ekonomisk trygghet vid ålderdom m.m. 154

Ålderspension, Bostadstillägg till pensionärer (BTP),
Delpension, Pensionstillskott 154

Annan utbetalning 157

Sjukpenninggrundande inkomst (SGI) 157

Socialavgifter 157

Arbetsgivaravgifter, Egenavgifter 157

Övriga förändringar 158

Regeländringar sedan 1999

Ekonomisk trygghet för familjer och barn

Allmänt barnbidrag och flerbarnstillägg, Underhållsstöd

Januari 1999

Underhållsstöd. Tidigare underrättades en bidragsskyldig förälder genom delgivning när ansökan om underhållsstöd kommit in till försäkringskassan. Detta förfaringssätt tas nu bort.

Räntan för obetalda underhållsstöd (återbetalningsbeloppet) minskas från 5,4 procent till 4,1 procent.

Januari 2000

Barnbidrag och flerbarnstillägg. Barnbidragen höjs från 750 kronor till 850 kronor per barn och månad. Flerbarnstilläggen höjs samtidigt och blir 227 kronor per månad för det tredje barnet, 680 kronor för det fjärde och 850 kronor för det femte barnet och varje ytterligare barn.

Underhållsstöd. Räntan för obetalda underhållsstöd (återbetalningsbeloppet) minskas från 4,1 procent till 3,2 procent.

Februari 2000

Underhållsstöd. Reglerna ändras för hur man ska beräkna storleken på det belopp som den bidragsskyldige föräldern ska betala tillbaka till samhället. De bidragsskyldiga föräldrar som har de allra lägsta inkomsterna slipper betala om deras inkomst är under 80 600 kronor. Samtidigt höjs det procenttal som används när beloppet bestäms; för ett barn från 10 procent till 14 procent, för två barn från 6,25 procent till 11,5 procent per barn och för tre barn från 5 procent till 10 procent för varje barn.

Bostadsbidrag

Maj 1999

Bostadsbidrag. Ett hushåll som har fått ett för stort preliminärt bostadsbidrag får ökad möjlighet att slippa betala tillbaka. Detta gäller för bidragshushåll som under överskådlig tid (minst ett år) inte kommer att kunna betala tillbaka. För att få slippa betala tillbaka krävs att hushållet har anmält till försäkringskassan eventuella ändringar som kan påverka bostadsbidragets storlek.

Riksdagen har beslutat att hushåll som har fått ett för stort preliminärt bostadsbidrag för år 1997 ska betala tillbaka mellanskillnaden (mellan preliminärt och slutligt bostadsbidrag) men att de slipper att betala den extra avgiften.

Januari 2000

Bostadsbidrag. Lägsta belopp för utbetalning resp. återbetalning är 200 kronor.

Har ett hushåll fått ett för högt preliminärt bostadsbidrag får det betala tillbaka beloppet som det har fått för mycket och en avgift om det är mer än 2 500 kronor. Tidigare var gränsen 1 000 kronor.

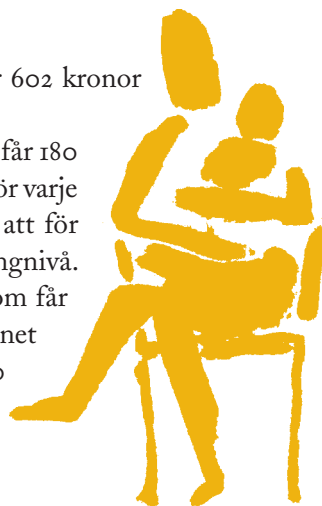
En familj som förlorar ett barn får behålla samma bostadsbidrag i sex månader efter dödsfallet. Om man byter bostad inom denna tid upphör dock bostadsbidraget.

Föräldrapenning

Januari 2000

Föräldrapenning. Högsta föräldrapenning blir 602 kronor per dag.

Nya regler gäller vid flerbarnsfödelse. Man får 180 föräldrapenningdagar med sjukpenningnivån för varje barn utöver det andra barnet. Detta innebär att för trillingar osv. höjs garantinivån till sjukpenningnivå. Reglerna är oförändrade för de föräldrapar som får tvillingar, de får 180 extra dagar för det andra barnet varav 90 dagar med sjukpenningnivån och 90 dagar med garantinivån.

Ekonomisk trygghet vid sjukdom och handikapp

Sjukpenning, Sjuklön, Förtidspension och sjukbidrag, Arbetskadeförsäkring, Särskild sjukpenning för statliga personskadeskyddet

Lagen om statligt personskadeskydd omfattar:

- den som gör värnplikt enligt lagen om totalförvarsplikt
- den som medverkar i räddningstjänst eller i övning med räddningskår enligt räddningstjänstlagen
- den som är häktad eller intagen för vård på kriminalvårdsanstalt eller på särskilda hem.

Januari 1999

Lagen om statligt personskadeskydd ändras så att den omfattar även den som utför samhällstjänst, ungdomstjänst eller sådant oavlönat arbete som kan föreskrivas inom ramen för intensivövervakning med elektronisk kontroll.

Förtidspension. Kravet på arbetsförmågans nedsättning för rätt till hel förtidspension ändras från "helt nedsatt" till "helt eller i det närmaste helt nedsatt". Detta innebär att arbetsförmågan måste vara nedsatt med minst sju åttondelar av hel arbetsförmåga.

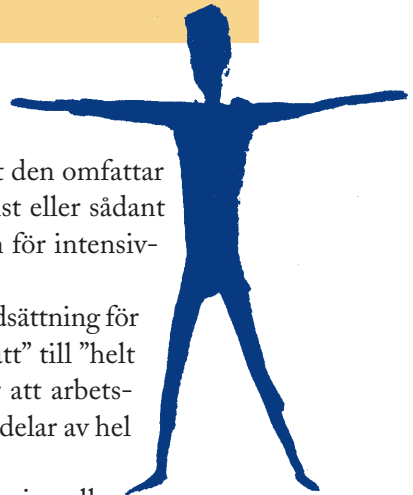
För en person som får tre fjärdedels förtidspension eller sjukbidrag ska särskilda insatser göras för att han eller hon ska kunna få en anställning motsvarande återstående fjärdedels arbetsförmåga.

Juli 1999

Arbetskadeförsäkring. Den tidigare förordningen om FN-tjänst ersätts av ny lag som gäller alla som är anställda i utlandsstyrkan inom Försvarsmakten.

För den som tjänstgör i internationell fredsbefrämjande verksamhet är risken att skadas och invalidiseras högre än i många andra verksamheter. Vissa regler har därför införts för att förbättra det socialrättsliga skyddet.

Försäkringskassan ska pröva om en personskada har uppstått i arbetet enligt lagen om arbetskadeförsäkring. Sedan tillämnar man de bevisregler som är förmånligast för den enskilde, dvs. antingen reglerna enligt

arbetskadeförsäkringen eller reglerna enligt lagen om Statligt personskadeskydd. Har man blivit skadad under fritid kan även det ge rätt till ersättning enligt lagen om arbetskadeförsäkring.

Sjuklön. Arbetsgivare med färre än femtio anställda ska inte längre lämna uppgift till RFV om korta sjukdomsfall med sjuklön bland de anställda.

Arbetskadelivränta. Personer födda 1938 eller senare kan få arbetskadelivränta längst till den månad som 65-årsdagen infaller.

Januari 2000

Sjukpenning. Högsta sjukpenning blir 602 kronor per dag.

Förtidspension. Det har blivit lättare för en förtidspensionär att åter börja förvärvsarbete. En förtidspensionär kan – efter beslut av försäkringskassan – pröva att förvärvsarbete i tre månader utan att förtidspensionen minskas. Om förvärvsarbetet fortsätter kan förtidspensionen vara vilande. Detta innebär att rätten till förtidspension finns kvar, men att den inte betalas ut.

Om förvärvsarbetet upphör under det första året kan den enskilde få tillbaka sin förtidspension utan någon prövning. Även under de två år som därefter följer kan man få tillbaka förtidspensionen, men försäkringskassan ska då pröva om förmågan att arbeta har förbättrats väsentligt sedan förtidspensionen första gången beviljades.

Hela eller delar av förtidspensionen kan vara vilande.

Arbetskadelivränta som är samordnad med förtidspension är också vilande när pensionen är vilande.

Sjukpenning. Försäkringskassan kan köpa försäkringsmedicinska utredningar. Dessa görs för att bedöma om en person har rätt till ersättning från socialförsäkringen. Hittills har försäkringskassan i viss utsträckning fått sådana utredningar från sjukvården.

Juli 2000

Sjuklön. En arbetsgivare kan betala en anställds resor till och från arbetet i stället för sjuklön. Dessa dagar ska räknas in i sjuklöneperioden. Försäkringskassan tar då över ansvaret för sjukersättningen efter fjorton

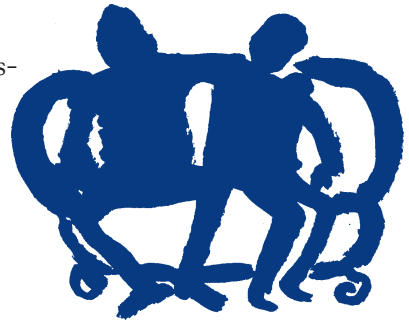
dagar oberoende av om den anställde fått sjuklön eller reseersättning av arbetsgivaren.

Sjukpenning. En person utan fast anställning kan få sjukpenning med ledning av hur han eller hon har arbetat före sjukperioden. Detta gäller personer som haft upprepade korta anställningar och för vilka det inte går att utreda hur han eller hon skulle ha arbetat under de första fjorton dagarna i en sjukperiod. Före den 1 juli 2000 hade dessa personer inte haft rätt till sjukpenning under de två första veckorna av sjukfallet.

Assistansersättning

Juli 1999

Assistansersättning. Ersättningsnivån för assistansersättning höjs från 168 kronor till 173 kronor per timme. Personer som har särskilda skäl kan få ersättning med ett högre belopp, dock högst 194 kronor per timme.

Januari 2000

Assistansersättning. Ersättningsnivån för assistansersättning höjs från 173 kronor till 178 kronor per timme.

Tandvårdsförsäkring

Januari 1999

Ny tandvårdsförsäkring. Tandvårdsförsäkringen får en ny inriktning och delas upp i bastandvård och övrig tandvård. Liksom tidigare är tandvården avgiftsfri för barn under 20 år.

Den nya tandvårdsförsäkringen innebär:

- ersättning för i princip all bastandvård
- skydd för höga kostnader i övrig tandvård
- förhöjd ersättning för vissa personer med långvarig sjukdom eller funktionshinder
- patienter i åldern 20-29 år får ersättning för del av undersökningskostnaden
- landstingen övertar kostnadsansvaret för vissa vuxna patienter
- vårdgivaren bestämmer själv sitt pris för behandlingen.

Alla vuxna personer får ekonomiskt stöd för bastandvården. I den ingår förebyggande åtgärder, fyllningar och liknande. Tandläkare och tandhygienister kan erbjuda abonnemang på bastandvården. Man betalar då ett fast pris under två år oavsett antalet behandlingar. För åtgärder som ingår i bastandvården betalar försäkringen ett fast belopp per åtgärd till tandläkaren eller tandhygienisten. För patienter med abonnemangsavtal betalar försäkringskassan i stället ett fast årligt belopp.

För övrig tandvård gäller särskilda ersättningsregler. Ett högkostnads- skydd finns för patienter med höga behandlingstkostnader. Ersättning betalas när behandlingen nått viss omfattning.

Ekonomisk trygghet vid ålderdom m.m.

Ålderspension, Bostadstillägg till pensionärer (BTP), Delpension, Pensionstillskott

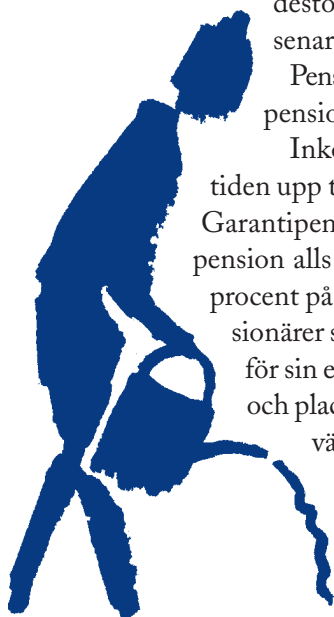
Januari 1999

Den nya allmänna pensionen införs. Vissa regler kommer dock att gälla fr.o.m. 2001 och 2003. Grundtanken bakom det nya pensions- systemet är att det skall vara finansiellt stabilt oavsett den ekonomiska utvecklingen.

Den allmänna pensionen ersätter ATP och folkpension. Personer födda 1938-1953 får pension från båda systemen. Ju senare man är född desto mer får man från det nya systemet och födda 1954 och senare får hela sin pension därifrån.

Pensionssystemet består av tre delar: Inkomstpension, garanti- pension och premiepension.

Inkomstpension bygger på alla inkomster under den aktiva tiden upp till ett tak strax under 25 000 kronor i månaden år 1999. Garantipensionen är till för dem som inte har tjänat in till någon pension alls eller har låg inkomstpension. Pensionsavgiften är 18,5 procent på inkomsten. 16 procent går åt för att betala dagens pen- sionärer samtidigt som man själv får motsvarande pensionsrätter för sin egen framtida pension, 2,5 procent går till premiepension och placeras av den enskilde i olika fonder. Före pensioneringen växer de intjänade pensionsrätterna i takt med den all- männa inkomstutvecklingen i samhället. Premiepensionen växer med den avkastning det blir på de fonder man valt.

Man får pensionsrätt även för tid då man har små barn oavsett man är föräldraledig eller inte, för plikttjänstgöring (t.ex. värnplikt) och för högre studier. De pensionsrätter som gäller barnår kan fördelas mellan föräldrarna. Skattepliktiga ersättningar från social- och arbetslöshetsförsäkringarna är också pensionsgrundande.

Premiepensionsmyndigheten hanterar val och byten av fonder och försäkringskassorna inkomstpensionen och garantipensionen. Riksförsäkringsverket svarar för utbetalningar och är tillsynsmyndighet för försäkringskassorna och Premiepensionsmyndigheten. Det första valet av fonder sker hösten 2000. Den som inte aktivt väljer fond får sina pengar placerade i Premiesparfonden inom AP-fonden. Den ger en relativt riskfri och därmed möjligen lägre avkastning.

Det finns ingen övre åldersgräns för att ta ut pensionen. Man kan gå i pension från 61 års ålder men då blir pensionen lägre. Ju längre man arbetar och tjänar in till sin pension desto högre blir den. Garantipensionen betalas ut fr.o.m. 65-års månaden.

Varje år får alla berörda en information om hur mycket man har tjänat in totalt sett till sin pension och hur mycket man kan placera för premiepensionen. Tanken är att man med den informationen ska kunna ta ställning till sin framtida pensionering. Den totala pensionen påverkas också av om man får pension från arbetsgivaren eller har privat pensionsparande.

Folkpension i form av ålderspension. Personer födda 1938 eller senare kan inte få folkpension i form av ålderspension annat än i trettiondelar i förhållande till antal år med intjänad ATP-poäng.

Pensionstillskott. Personer födda 1938 eller senare kan inte få pensionstillskott till ålderspension.

Ålderspension. I de fall ansökan om ålderspension måste göras kan pensionen betalas ut tidigast från och med månaden efter ansökningsmånaden. Undantag gäller för personer som har särskild efterlevandepension eller förtidspension före den månad som 65-årsdagen infaller. För dessa gäller fortfarande tre månaders retroaktivitet.

Har ålderspension helt eller delvis återkallats en gång får ny återkallelse göras tidigast efter ansökningsmånaden. Till exempel en person som har hel ålderspension har begärt att i stället få halv ålderspension. Om han eller hon sedan begär att få den halva pensionen ändrad till en fjärdedels pension tar det minst sex månader innan ändringen genomförs.

Om kraven för tillgodoräknande av hemlandsår är uppfyllda vid beräkning av folkpension, till en person som har invandrat till Sverige, ska som tid i hemlandet räknas tid till tidpunkten för ankomsten till Sverige. Hittills har endast tid till och med året före det år personen

kom till Sverige räknats med. Detta gäller personer som har beviljats uppehållstillstånd i januari 1999 eller senare.

Delpension. Möjligheten att få delpension upphör vid utgången av år 2000. Redan beviljade förmåner löper dock vidare även efter år 2000. Likaså kommer delpension att betalas ut även efter år 2000 till personer som har ansökt senast år 1999, men där förmånen ska börja betalas ut först under år 2000.

Kompletterande bostadstillägg. Kommunerna ges möjlighet att betala ut kompletterande bostadstillägg till pensionärer till och med år 2000.

Pensioner som understiger 2 400 kronor per månad kommer inte längre att betalas ut månadsvis utan två gånger per år, i juni och i december. Undantag görs exempelvis för pensionärer som också har BTP.

Folkpension och ATP. Det minskade basbeloppet upphör. Folkpension och ATP beräknas i stället på prisbasbeloppet vilket innebär en generell höjning av pensionerna med två procent.

BTP. Ersättningsnivån i BTP höjs från 85 procent till 90 procent av bostadskostnaden mellan 100 och 4 000 kronor per månad.

Juni 1999

Pensionstillskott. Den som har låg eller ingen ATP kan få pensionstillskott. Detta höjs för att kompensera de sämst ställda pensionärerna för det försämrade högkostnadsskyddet för läkemedel.

Höjningen är 1,4 procentenheter, vilket innebär att en ålderspensionär får 56,9 procent av prisbasbeloppet, en förtidspensionär får 112,9 procent och den som har omställningspension, särskild efterlevandepension eller änkepension får 66,9 procent.

För år 2000 är maximalt pensionstillskott för en ålderspensionär 20 825 kronor/år, för en förtidspensionär 41 321 kronor/år och till änkepension, omställningspension och särskild efterlevandepension 23 021 kronor/år.

Januari 2000

BTP. Under år 2000 kan man få bostadsbidrag när man har vilande förtidspension om reglerna för inkomstberäkning tillåter detta.

Annan utbetalning

Januari 1999

Utbildningsbidrag. En ny förordning, förordningen om arbetsmarknadspolitiska aktiviteter, införs. Den omfattar bestämmelserna om arbetsmarknadsutbildning, yrkesinriktad rehabilitering, datortek, start av näringsverksamhet och arbetspraktik. Arbetspraktik är en ny åtgärd som ersätter arbetsplatsintroduktion och arbetslivsutveckling. Personer som deltar i arbetspraktik kan få utbildningsbidrag. Sjukpenninggrundande inkomst (SGI).

Sjukpenninggrundande inkomst (SGI)

Januari 2000

SGI. En förtidspensionär kan – efter beslut av försäkringskassan – pröva att förvärvsarbeta i tre månader utan att förtidspensionen minskas. Under den prövotiden beräknas SGI endast på den del av inkomsten som är inkomst av arbete och avser arbetstid utöver förtidspensionen. Det innebär t.ex. att den som har hel förtidspension under prövotiden inte kan få ersättning vid sjukdom. Om förvärvsarbetet fortsätter efter prövotiden kan förtidspensionen vara vilande. Under period med vilande förtidspension beräknas SGI enligt gällande regler.

Socialavgifter

Arbetsgivaravgifter, Egenavgifter

Januari 2000

- Sjukförsäkringsavgiften för både arbetsgivare och egenföretagare är höjd med en procent till 8,50 procent respektive 9,23 procent.
- Ålderspensionsavgiften för både arbetsgivare och egenföretagare är höjd med 3,81 procent till 10,21 procent.
- Den allmänna löneavgiften är sänkt med 4,95 procent till 3,09 procent.
- Det totala avgiftsuttaget för arbetsgivare är sänkt med 0,14 procent till 32,92 procent.
- Den allmänna pensionsavgiften är höjd med 0,05 procent till 7,0 procent.

Avgiftsuttaget för särskild löneskatt för vissa förvärvsinkomster är oförändrat 24,26 procent.

Avgiftsuttaget för särskild löneskatt på pensionskostnader är oförändrat 24,26 procent.

Övriga förändringar

Januari 1999

Styrelserna för de allmänna försäkringskassorna utses av regeringen. Tidigare har regeringen endast utsett ordförande och vice ordförande. Landsting eller kommunfullmäktige utsåg övriga ledamöter.

Socialförsäkringsnämnderna ska inte längre ta beslut om att avstå från krav på återbetalning av bidragsförskott.

April 1999

Socialförsäkringsnämnderna. Försäkringskassans styrelse utser ledamöterna i socialförsäkringsnämnderna. Tidigare utsåg regeringen nämndernas ordförande. Riksförsäkringsverket och landstingen utsåg övriga ledamöter.

Vidare beslutar försäkringskassans styrelse hur många socialförsäkringsnämnder det ska finnas inom kassan och vilket verksamhetsområde varje nämnd ska ha.

Januari 2000

Samordningsnummer införs som nytt begrepp i Sverige. Personer som inte är folkbokförda får ett särskilt samordningsnummer som är konstruerat som ett personnummer. Endast de personer som är folkbokförda i landet får ett personnummer.

Försäkringsmedicinskt Centrum. Riksförsäkringsverkets sjukhus i Tranås och Nynäshamn avvecklas och ombildas till Försäkringsmedicinskt Centrum. Det blir en resultatenhet hos Försäkringskassan i Östergötland som får göra försäkringsmedicinska utredningar för alla försäkringskassor.

Juli 2000

Forskning. Försäkringskassan i Östergötland får i samband med försäkringsmedicinska utredningar också bedriva forskning.

Källor och lästips

AMS, *Arbetsgivarnas attityder*, Ura 1998:9

AMS, *Återanställningar bland arbetslösa på den svenska arbetsmarknaden*, Ura 2000:3

Apoteksbolaget AB (2000), *Svensk läkemedelsstatistik 1999*

Arbetslivsfonden, *Arbete i utveckling – på kvinnors vis*, Slutrapport från Arbetslivsfondens ALFA Q program (1995)

Bates, P. B. och Smith, A.J., *Wisdom: Its Nature, Origin and Development*, Cambridge England, University Press (1990)

Becker, *Riksmaten 1997–1998*, (1999)

Behrenz, L. och Delander, L. *Arbetsgivares rekryteringsbeteende – en intervjuundersökning*, SOU 1996:34

Committee for Economic Development, *New Opportunities for Older Workers*, Washington DC (1999)

Gottschalk, Peter, Gustafsson, Björn och Palmer, Edward (red.), *Changing Patterns in the Distribution of Economic Welfare*, Cambridge, England, Cambridge University Press (1997)

Gustafsson, Björn och Palmer, Edward, *Was the Burden of the Deep Swedish Recession Equally Shared?* (manuskript) Stockholm, Riksförsäkringsverket (2000)

Ilmarinen, Juhani, *Ageing Workers in the European Union – Status and promotin of work ability, employability and employment*, Finnish Institute of Occupational Health, Helsinki (1999)

ILO, Statistical Yearbook

OECD, Health Data 1999, *Population Ageing 1999*, Department of Economic and Social Affairs – UN

OECD, Labour Force Statistics

Olsson, Hans och Nordén, Carl J. *Befolkningsutvecklingen och den framtida välfärden*, TCO (2000)

Palme, Märten och Svensson, Ingemar, *Micro-modelling of Retirement in Sweden*, National Bureau of Economic Research, Working Paper, Cambridge, Mass. (2000)

RFV, *Socialförsäkring*, Lagen om allmän försäkring och andra författningar, januari 2000

RFV, *Socialförsäkring 1997 och 1998*, Sveriges officiella statistik (1999)

RFV, *Socialförsäkringens omfattning 1998–2001, Vem får pengarna och hur finansieras försäkringen?* RFV REDOVISAR 2000:4

Scandinavian Journal of Work, *Environment & Health*, vol. 23, supplement 1, (1997)

SCB, *Arbetskraftsundersökningar (AKU)*

SCB, *På tal om kvinnor och män*, Lathund om jämställdhet 2000

SCB, *Ålders- och levnadsförhållanden 1980–1998* (2000)

SOU 1976:1, *Arbetsmiljölag*, slutbetänkande från Arbetsmiljöutredningen

Publicerat av RFV

I denna förteckning finns de publikationer med som givits ut av RFV januari 1999–oktober 2000.

Beställ via RFV:s hemsida www.rfv.se eller från kundtjänst per telefon 08-795 23 55 eller fax 08-760 58 95.

Familjer och barn

Varför föds det inte fler barn i Sverige? (RFV REDOVISAR 2000:9)

Eftergift vid återbetalning av bostadsbidrag vid avstämning. Uppföljning av hanteringen hos försäkringskassorna och effekterna för bidragshushållen av de ändrade reglerna (RFV ANSER 2000:4)

Inkomstavstämning av 1998 års bostadsbidrag till barnfamiljer och ungdomar (RFV REDOVISAR 2000:3)

Båda blir bäst. Attityder till delad föräldraledighet (RFV REDOVISAR 2000:1)

Bostadsbidrag till barnfamiljer och ungdomar – effekter och resultat av de nya reglerna för år 1997. Slutrapport enligt uppdrag av regeringen (RFV ANSER 1999:6)

Tillfällig föräldrapenning. Några domar från Regeringsrätten och kammarrätterna. En rättsfallsöversikt (RFV ANSER 1999:2)

Sjukdom och handikapp

Landstingens tandvårdstaxor den 1 maj 2000. En undersökning av prisutvecklingen från 1 januari 1999 (RFV REDOVISAR 2000:8)

Arbetsgivares rehabiliteringsinsatser – kvinnors hälsa och återgång i arbete (Rygg och Nacke 7)

Arbetslivsinriktade åtgärder för sjukskrivna med rygg- och nackbesvär (Rygg och Nacke 6)

Tandvårdsstödet. Utvärdering av det reformerade tandvårdsstödet – 1999, det första året (RFV ANSER 2000:3)

Dagmar 235 – en uppföljning av den särskilda ersättningen för rehabiliterings- och behandlingsinsatser inom hälso- och sjukvården år 1998 (RFV REDOVISAR 2000:2)

SOCSAM – en mångfacetterad verksamhet

Handikappersättning – Domar 1990–juni 1999. Rättslägesöversikt (RFV ANSER 2000:2)

Försäkringskassans arbete med rehabilitering av psykiskt funktionshindrade (RFV ANSER 1999:9)

Att återgå i arbete efter sjukskrivning. Vilken roll spelar den psykiska och sociala miljön (Rygg och Nacke 5)

Rehabilitering ur ett individperspektiv. En enkätundersökning bland sjukskrivna i Stockholms, Kristianstads och Västernorrlands län (Rygg och Nacke 4)

Statlig assistansersättning – de fem första åren (RFV REDOVISAR 1999:11)

Morgondagens rehabilitering – om försäkringskassans uppdrag och gränssnitt mot rehabiliteringsansvariga parter (RFV ANSER 1999:8)

Effekterna av de beslutade regeländringarna avseende merkostnadsvårdbidrag och vårdbidrag vid längre sjukhusvistelse (RFV ANSER 1999:7)

Medicinska åtgärder för sjukskrivna med rygg- och nackbesvär (Rygg och Nacke 3)

Vilka ekonomiska insatser görs för rehabilitering av personer i yrkesverksam ålder? (RFV REDOVISAR 1999:5)

Arbetsgivarnas rehabiliteringsinsatser – en empirisk studie (RFV REDOVISAR 1999:2)

Landstingens tandvårdstaxor från januari 1999 – en jämförelse (RFV REDOVISAR 1999:3)

Assistansersättning – översyn av ersättningen för personlig assistans (RFV ANSER 1999:1)

Ålderdom

Pensionsprognoser – utfall i orange pensionsbrev 2000

Den nya allmänna pensionen – med orange brev 1999 som utgångspunkt (RFV REDOVISAR 1999:12)

Ålderspension för personer födda 1938 eller senare. Del 2. Uttag av pension (Vägledning 2000:1)

Efterlevandepension – tillsynsrapport (RFV REDOVISAR 1999:1)

Övriga publikationer

Parallellimporterade läkemedel – inte till vilket pris som helst (RFV REDOVISAR 2000:6)

Roller och ansvar i styrning av läkemedelsförmånen. Ett diskussionsunderlag inför långsiktiga beslut kring principer för styrning av läkemedelsförmånen

Prissättning av läkemedel – svenska läkemedelspriser i ett internationellt perspektiv (RFV REDOVISAR 1999:10)

Social insurance expenditure in Sweden 1998–2001. Who gets the money and how is the insurance financed?

Försäkringskassan bedömer Riksförsäkringsverket år 1999 (RFV REDOVISAR 2000:7)

Mötet med försäkringskassan. Kundundersökning 1999 (RFV REDOVISAR 2000:5)

Socialförsäkringens omfattning 1998–2001. Vem får pengarna och hur finansieras försäkringen? (RFV REDOVISAR 2000:4)

Regeringsrättens domar juli 1998–december 1999. En rättsfallsöversikt (RFV ANSER 2000:1)

Privattandvårdens tandvårdstaxor första halvåret 1999 – en jämförelse (RFV REDOVISAR 1999:9)

Vad hände med det orange kuvertet? Rapport om resultatet av pensionskampanjen

Tandvårdsförsäkringen. Kvartalsrapport 1:a kvartalet 1999
(RFV REDOVISAR 1999:8)

Så här gör vi våra prognoser! (RFV REDOVISAR 1999:7)

Arbetskadeförsäkringen – en redovisningsrapport (RFV ANSER
1999:5.)

Underhållsstöd. Kammarrättsdomar februari 1997–mars 1999.
En rättsfallsöversikt (RFV ANSER 1999:4)

Rättskraft m.m. En rättsfallsöversikt (RFV ANSER 1999:3)

Lika inför kassan? Studiematerial och debattinlägg, 1999

Mötet med Försäkringskassan. Kundundersökning 1998
(RFV REDOVISAR 1999:4)

Socialförsäkringsboken 1999

Rättviseboken. Likformig och rättvis tillämpning av social-
försäkringslagstiftningen, 1999

Social försäkringsboken 2000

Socialförsäkringen är ett naturligt inslag i så gott som alla medborgares liv. Den har stor betydelse inte bara för människors trygghet och välfärd utan också för samhällsekonomin. Den omfattar i år ungefär 340 miljarder kronor.

Riksförsäkringsverket fortsätter med *Socialförsäkringsboken 2000* en återkommande utgivning som syftar till att samlat redogöra för och diskutera angelägna och aktuella frågor som rör socialförsäkringen. Temat för denna andra utgåva är *Efter 55 – Välfärd, arbete och fritid*.

ISBN 91 – 89303 – 13 – x

ISSN 1403 – 9399